

Pyhäjärvi

Virvon, varvon, tuoreeks, terveeks...

Valtioneuvos Riitta Uosukainen Karjalan Liiton vuoden virvottava

Valtioneuvos Riitta Uosukainen on Karjalan Liiton vuoden virvottava. Vuoden virvottava valitaan tänä vuonna neljännen kerran.

Ensi sunnuntaina vietetään palmusunnuntaita. Nykyään palmusunnuntain pienet virpojat liikkuvat kaikkialla Suomessa useimmiten noidan tai trullin asuun pukeutuneina. Noita-asuiset virpojat kuvaavat tapojen ja perinteiden muuttumista ja sekoittumista; ennen noidat ja trullit liikkivat pääsiäisenä ja he kuuluivat vanhastaan vain läntisen Suomen pääsiäisperinteeseen. Karjalan Liitto haluaakin muistuttaa kahdesta erilaisesta perin-

teestä, jotka nykyään ovat sekoittuneet. Karjalassa virpomisella oli selkeä hengellinen sisältö.

Tämän vuoden virvottava on valtioneuvos Riitta Uosukainen, joka on syntynyt luovutetun Karjalan alueella Jääskessä. Riitta Uosukainen tunnetaan välittömänä karjalaisena, jolla on sana hallussaan. Hän on pitänyt esillä omaa karjalaista taustaansa ja karjalaisuutta laajemminkin valtakunnallisella tasolla. Uosukainen on vä-

symätön Karjalan, karjalaisuuden ja karjalaisen kulttuurin ja karjalaisten perinteiden puolestapuhuja. Myös virpominen on Riitta Uosukaiselle itselleen edelleen elävää perinnettä. Hän on virponut lapsesta lähtien ja virpoo tänä päivänäkin. Nykyisin virpominen voi tosin tapahtua puhelimenkin välityksellä. Lapsuudestaan

hän muistaa pääsiäisen iloisena juhlanan.

Aikaisemmin Karjalan Liiton vuoden virvottavaksi on valittu Lastentarhanopettajaliiton puheenjohtaja **Soile Oleander** vuonna 2001 ja pohjalainen kirjailija **Sisko Istanmäki** vuonna 2002 sekä vuonna 2004 Joensuun yliopiston rehtori **Perttu Vartiainen**.

Vuoden virvottava virvottiin keskiviikkona 16. 3. 2005. Paikalla olivat Karjalan Liiton varapuheenjohtaja Irja Tulonen ja toiminnanjohtaja Hannu Kilpeläinen ja lapsia helsinkiläisestä Eliksen päiväkodista. Virpomispaikka oli Helsingin Suomalainen Klubi.

Valtioneuvos **Riitta Uosukainen** on juuri virvottu kansanedustaja **Irja Tulonen** virpolutujen saattelemana. Kuva: Vesa Moilanen.

Virpomisperinne

Virvonta on vanha palmusunnuntaihin liittyvä tapa, jonka kirkolliset juuret ulottuvat Vapahtajan viimeiseen saapumiseen Jerusalemiin, jossa kansa tervehti tulijaa palmunoksin. Palmu oli jo antiikista lähtien tunnettu voiton symboli. Pohjoisemmilla alueilla paju korvasi palmun ja pajunoksat siunattiin kirkollisissa menoissa niin katolisessa kuin ortodoksisessakin perinteessä. Uskonpuhdistuksen jälkeen oksien siunaamiseen liittyvä tapaperinne jäi luterilaisissa kirkoissa pois, mutta muutoin pajunokkien kerääminen maljakkoon on säilynyt pääsiäiseen liittyvänä tapana ja uuden elämän versona aina tähän päivään asti.

Virpominen tunnetaan erityisesti Karjalasta, jossa se liittyi ortodoksien monivaihteiseen pääsiäisperinteeseen. Ortodoksien välityksellä virpominen yleistyi koko Karjalassa, myös luterilaisten keskuudessa. Karjalassa palmusunnuntaita kutsuttiinkin virposunnuntaiksi. Ortodoksien lauantaivigiliassa siunatut pajunoksat vietettiin kotiin ikonin taakse. Virpomisella tähdennettiin tulevan pääsiäisen merkitystä. Vanhain sunnuntaiaamuna perheenäiti virpoi siunatuilla oksilla karjan ja lapset kasvun varmistamiseksi. Isännän tehtäväksi jäi hevosen virpominen. Lapset virpoivat koristeellisilla oksilla sukulaiset, kummit ja naapurit,

joita muistettiin hauskein virpomisluvin. Niistä tunnetuin lienee

Virvon, varvon tuoreeks, terveeks tulevaks vuodeks sulle viitsa mulle palkka.

Luterilaisilla virpominen ei ollut niin tiukasti kirkollista kuin ortodokseilla ja virpoluvut olivat usein leikkilisiä tai niissä toivottiin hyvää onnea. Karjalassa virvottiin 1920-luvulla myös seuraavin sanoin:

Uuden vuoden, uuden varvan sulle virpovitsan annan enkä suurta palkkaa vaadi enkä velkakirjaa laadi.

Virpomisviitsa jätettiin virvottavalle ja virpomispalkka noudettiin pääsiäislauantaina. Palkan, olipa se pääsiäismuna tai muu lahja, saaminen on keskeinen osa virpomisperinnettä. Sen arvellaan olevan myös syy, miksi virpominen on tänäkin päivänä suosittua. Virpominen yleistyi siirtokarjalaisten mukana kaikkialla Suomessa.

Lähteet: *Uusi ajantieto (1991) ja Vuotuinen ajantieto (1983).*

Palmusunnuntai ja virpominen

Nykyisin luterilaistenkin joukkoon levinnyt virpomisperinne on karjalaisperua. Sana "virpo" tulee muinaisvenäjän pajunoksa tarkoittavasta sanasta "verba". Tällaiset palmujen korviket, koristellut pajunoksat viedään Lasaruksen lauan-

tain iltana vigiliaan siunattaviksi, ja palmusunnuntain aamuna lapset kiertävät virpomassa, toivottamassa terveyttä ja Jumalan siunausta. Evakkojen mukana ympäri Suomea levinnyt virpomisperinne on sekoittunut länsisuomalaiseen tapaan pukeutua trulliksi, noidaksi, pitkänerperjantaina. Uskottiin, että pahan voimat melastivat, kun Kristus makasi haudassa. Perinteiden sekoittumiseen liittyy selvä ristiriita: kansanuskon ilkeät noidat käyvät toivottamassa Jumalan siunausta siunatuilla virpovitsailla. Virpojen, pääsiäisen ensimmäisten aiturien ei siksi pitäisikään pukeutua ainakaan noidiksi. Karjalassa talon emäntä herättyään virpoi ensin koko perheen ja sitten lehmät, isäntä kävi virpomassa hevoset. Kirkkoon mentiin virpovitsat kädessä ja kotiintulua ne panttiin ikonin taakse ja säästettiin seuraavaan virposunnuntaihin asti. Virpopalat annettiin lapsille vasta pääsiäispäivänä, ja palkkana oli tavallisesti muna. Kreikkassa laakerinoksat toimittavat pajunokkien virkaa: niitä jaetaan liturgian lopussa. Palmusunnuntain ruokapöytä juhlistaa perinteisesti kala, jota kreikkalaiset eivät syö suuren paaston aikana ollenkaan. Karjalassa palmusunnuntaina syötiin tavallista runsaampi paastoateria.

Lähde: *Isä Raimo Sissosen, 2001, http://personal.inet.fi/private/tsasouna/Traditio/siunaamisesta_ ja_ortodoksista_tavoista.htm.*

Pääsiäisperinteitä

Oli pauskattu kaatosateessa Pfalzin lempeässä keväässä kassit ja suklaapuput auton perään, luisteltu räntäsaateessa Ruotsin poikki ja kuunneltu yö Itämeren jäiden jyskettä peliuksen vieressä rautalaivan kylkeen.

Oli ohitettu Aura, Kaulansuu, Lalli ja muutama säiliöauto, ylitytty Kokemäenjoki. Satakunnan maalaiskylät heräivät hitaasti lumenhohtoiseen, kirkaaseen lauantaiamuun.

Tervahaudan mäessä vasta välähtää: Virpolauantai! Virpovitsat! Kävelymatkan päässä on mummola, eikä ole virpovitsoja! Jänismäen ahteen alla aukeaa Mäkipään pellot: Pajupuska melkein tien vieressä! Pajunkissoja!

Äiti-ihminen tekee rallikypsyn jarrutuksen nastattomilla talvirenkailla jäätikön päällä ja hyppää reisiin asti lumihankeen. Kolme paria sinisilmisiä tapittaa peräpenkiltä: "Mikä sille taas tuli?"

On jyrätty kaksi päivää Euroopan teitä ja mummolan nurkilla äiti painaa umpihankeen! Sinisilmät ovat moneen tottuneet ja saavat tottua tähänkin.

Äiti-ihminen väsäää ruotsalaisista Polkagris-karamellipereista pajunoksiin rusetteja tien poskessa ja välittää perinteitä. Mummolan pihaan kääntyessä loru jo melkein osataan: "Virpoi, varpoi, viitsat käyvät, tulevaks' vuuevks' tuoreeks' terveeks."

"Mummo, myö tulit virpomaan!"

MARJA-LIISA GERING

Pääsiäispakina on julkaistu Saksan suomalaisten tiedotuslehdessä "Renkaassa" no 3/2002.

Virpoi varpoi

Tuli mieleeni tämä vanha luku. Alma Voutilainen Miisualta, on saanut tämän Reko-ämmältä s. 26. 6. 1844. Ämmä on Sakkolassa syntynyt Maria Makkara o.s. Viskari k. 1927. Minäkin muistan tämän pienen ämmän.

"Hupsu, tupsu tuhkarieska, voirieska, makia rieska, rieska reijä juurellista. Rikasta rakastammaa, varakasta pyytämää. Ota ukko (akka) itselleis, kaks kolme kaulaheis, viis kuus viereheis, seitsemäs selkäs taaks, kahkeks kainalohais, yheksäs ympärilleis, kymmenes käskykkäheis. Sill kaks o puut, petäjätki, kaks kananpoikasetki, kaks linnutki lehos. Uo sieki kaks, kaks o kaikkii parasta."

Virpomissterveisin
TOINI PELKONEN,
NUMMELA

21.3.2005

Viron itsenäisyys

Viron pääministeri Edgar Savisaar arvosteli äskettäin ilmestyneessä teoksessaan Suomen valtiojohto kielteistä suhtautumista Viron itsenäisyyspyrkimykseen 1990-luvulla. Valtiojohdosta poiketen, Suomen kansa ja monet yksittäiset henkilöt antoivat vilpittömästi henkisen tukensa, josta Savisaar oli kiitollinen.

Presidentti Mauno Koivisto antoi 1991-luvun alussa kirjallisen ohjeen maamme ministereille, ettei Viron itsenäisyyspyrkimyksille saa antaa minkäänlaista tukea. Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Gustav Hägglund ja hieman myöhemmin presidentti Koivisto varoittivat vakavasti Viroa itsenäisyysvaarasta tilanteesta, jossa Viro ei olisi enää voinut perääntyä. Siinä vaiheessa heimojemme olisi tarvinnut henkistä ja aineellista tukea, ei varoituksia.

Kun muutaman kuukauden kuluuttua näistä Suomen varoituksista huolimatta Viro itsenäistyi elokuussa 1991, viivytettiin Suomi Viron virallista tunnustamista. Vasta

Yhtenäistä kansaa ei voi koskaan voittaa

kuukauden kuluttua 86 muun maan tunnustamisen jälkeen Suomi ilmoitti lyhyesti, ettei se ole koskaan tunnustanut Neuvostoviroa. Tässäkin virolaiset pettyivät. He odottivat Suomen ehtivän ensimmäisenä onnittelemaan heimoveljensä vapautumista.

Historiasta muistettakoon, kun Suomi taisteli itsenäisyydestä, osallistui 3355 vapaaehtoista virolaista puolustusvoimiimme. Kannaksen rajussa puolustustaistelussa 196 eestiläistä kaatui meidän itsenäisyytemme puolesta. Silloinen ylipäällikkö Mannerheim kiitti monin lämpimin sanoin eestiläisiä, josta mm. "Se veri, mitä vapaaehtoisten joukko on

Suomen kamaralla vuodattanut, ja ne uhrit, mitä se yhteisessä taistelussa on antanut, on entisestäänkin lujittanut heimositeitä veljeskansojen välillä."

Itsenäinen ja itsenäisesti maansa asioista päättävä Viro on nyt EU:n ja YK:n jäsen ja liittynyt NATOON. Se on olkaissesti siivonnut Neuvostovallan jäänteitä. Se on talouselämässä avannut ovet myös meidän maamme monille yrityksille. Mikä uhka Viron itsenäisyys oli siis valtiojohtoon mielestä maallemme? Jos Venäjä kärsi arvovaltatappion, se on tappioista vähäisin.

Itsenäisyys on iloinen asia, jota on hyvä muistella näin talvisodan muistopäivänä. Unohtamatta samalla pientä ja sitkeää Eestiiä, joka konkreettisesti antoi meille silloin uhratun apua. Jos valtiojohtomme ei aina voi tehdä itsenäisiä päätöksiä kuten Viro, niin Suomen kansa ainakin on vilpittömästi iloinen heimojemme itsenäisestä Virostä.

SALME RINTALA

Pyhäjärven kansakoulujen juhlatuotot

Viime vuosisadan lopussa ja nyt 2000-luvun alussa on monissa Suomen kansan nykyisin peruskouluissa vietetty 100-vuotisjuhla. Viime kesänä mm. Siuron koulu Nokialla vietti 100-vuotisjuhlapäivää.

Vpl. Pyhäjärven historiasta selviää, että entisen kotikuntamme 15:sta kansakoulusta seitsemällä olisi jo tuo kunnioitettava ikä ja v. 2006 tämän ikäisiä kouluja olisi kahdeksan. Nämä koulut, joiden perustamisvuosi on tässä merkitty sulkuun, ovat: Pyhäkylä (1877), Sortanlahti ja Enkkua (1893), Konnitsa (1894), Noitermaa (1897), Alakylä ja Salitsanranta (1903) ja Musakanlahti (1906).

Kunkin koulun perustamisvaiheet on tarkoin kerrottu pitäjänhistoriassamme. Jos viime sotien aikaisia historian mullistuksia ei olisi ollut ja kouluissa olisi saatu rauhassa jatkaa opetus- ja kasvatustyötä, olisi ollut tosi antoisaa olla mukana oman koulun 100-vuotisjuhlassa.

Käkisalmen Sanomissa, joiden vanhoja sivuja Mika Puranen on tutkinut ja antanut luettavaiksi, on tallennet-

tuna eräs koululla vietetty merkkipäiväjuhla. Olkoon tuon juhlalostoksen lainaus lehden sivulta vuosikymmenien takaa samalla kunnianosoitus kaikille Pyhäjärven kansakouluille.

Käkisalmen Sanomat 25. päivä marraskuuta 1922
Noitermaan kansakoulun 25 vuotisjuhla

vietettiin sanotulla koululla tk. 19 p:nä. Alussa laulettiin "Jumala omi linnamme", jonka jälkeen juhlaan kunnianvieraaksi saapunut Kuhmoniemen kirkkoherra O.V. Vuorivirta piti alkuruokouksen. Opettajat Tyne Koponen tervehdyspuheensa kosketti Suomen kansakoululaitoksen kehitystä eri aikoina ja valaisi esityksensä selvillä tilastoilla. 25-vuotiskertomuksen luki joutokunnan jäsen maanvilj. Juho Herra.

Juhlapuhujana esiintyi kirkkoherra Vuorivirta, selvittellen, kuinka vääriä kulttuuri johtaa kansan perikatota kohden, josta selvänä todisteena on Ranskan kansa, joka ennen aina kamppeilluissa kunnialla selviytyi, mutta nyt turmelus sen tarmon menettänyt. Edelleen puhuja sel-

vitti Suomen kansan, ja etupäässä urheilijain kehitystä, kuinka suomalaisten urheilijain sitkeys ja loistavat saavutukset ovat tunnetut kautta maailman, kohdistuen lopuksi puheensa kansakoulutyöhön, toivoen, että kansakoulutyö tuottaisi siunatun alun kaikelle, joka tarkoittaa kansan ja isänmaan parasta. Myöskin teroitti puhuja opettajia tekemään työnsä rakkautella, sillä ilman sitä ei työllä koskaan siunausta ole.

Tämän jälkeen seurasi erään entisen oppilaan tilaisuutta varten sepittämä juhlaruno.

Koulun ensimmäinen opettaja rva Sonne lausui entisen opettajan puolesta onnittelet koulun saavutuksista, toivoen samalla jatkuava menestystä ja siunausta koulutyölle.

Lasten vanhempain puolesta puhui maanvilj. Juho Ijas toivoen, että koti ja koulu käsi kädessä uskonnon pohjalta kulkisivat.

Entisille opettajille puhui maanvilj. Pulakka esittäen koulupiiriläisten ja joutokunnan kiitokset koulun eteen suoritettua työstä.

Koulumuistoistaan kirjoittamansa runon lausui Anna Pulakka.

Opettajatar Aino Pelkonen luki juhlaa varten kirjoitetun juhlaulkaisun.

Loppupuheen piti kauppias Juhana Welling kiittäen pitkistä matkoista tulleita kutsuvieraita ja toivoi, että tämä juhla jäittäisi pysyvän muiston suoritetusta ja vai-loinnesta työstä sekä olisi uutena virikkeenä vastaiselle toiminnalle.

Loppuruokouksen piti kirkkoherra Vuorivirta. Juhla lopetettiin virrellä: "Oi Herra siunaa Suomen kansan".

Juhlan ohjelma oli arvokasta ja innostavaa. Juhlatunnelmaa lisäsivät opett. Tyne Koposen johtama sekakooro sekä Sakkolan torvisoitokunta.

Onniteluseränsanomina juhlaan lähettyvät: Entinen johtok. jäsen Miina Toivianen Helsingistä, opett. Otto Suomalainen Ruskealasta sekä entiset oppilaat, tuomari Aapo Hämäläinen Sortavalasta ja Helena Brock ja Ester Hämäläinen Uuraasta.

Juhlatiedot kokosi ANNA-LIISA HEIKKILÄ

Lehden avustajat – tärkeä lenkki lehden teossa

Kuten toisaalla lehdeessämme kerrotaan osa luovutetun alueen lehtien toimituksesta vastaavista henkilöistä oli koulun penkillä Harjavallassa. Useiden ammatti-ihmisten luentojen avulla meitä "maallikkotoimittajia" opetettiin tekemään hyviä juttuja. Ryhmätöiden aikana kurs-silaiset asetettiin toisten lehtien arvostelijoina. Kuten Kullervo Huppunen ansiokkaasta selostuksesta todetaan lehtien juttuja käsiteltiin monella tavalla. Samalla todettiin, että kaikkien lehtien toimituksessa avustajien juttu ovat hyvin oleellinen osa lehden sisällöstä mutta toimituksen pitää pystyä myöskin asiallisesti käsittelemään avustajien lähettämiä juttuja.

Näin on myöskin Vpl. Pyhäjärvi-lehden kohdalla. Lehdellämme on kautta aikojen ollut mahtava avustajia. Useat heistä ovat vuosien mittaan lähes säännöllisesti lähettäneet erilaisia juttuja lehteemme. Kotiseutumakailun alettua 1990-luvun alussa valtaiset juttutulvat tulivat lehden sivuja täyttämään. Jouduimme silloin jopa lyhentämään juttuja ja keskittämään niiden sisältöä aivan oleelliseen mitä matkan aikana kukin näki ja koki.

Kokoneemmat avustajat ovat oppineet "lehden linjan" kirjoituksissaan ja niiden käsittely julkaisukuntoon onkin suhteellisen helppoa. Yleinen virhe lähe-

tetyssä aiheistoissa on juuri siinä, että juttu ovat liian pitkiä ja juttuun tarjotaan liian monta valokuvaa. Kun lehtemme sivuluku on vakiintunut paria poikkeusta lukuun ottamatta 8-sivuseksi asetetaan tämä omm rajoituksensa juttujen pituuteen. Ohjeeksi voisii sanoa, että lehdeissä julkaisu puolen sivun juttuun mahtuu tekstiä 1-2 konekirjoituslusiikan verran ja 1-2 valokuvaa. Koko sivun juttuun vastaavasti tekstiä mahtuu 2-3 liuskaa tekstiä ja 2-3 valokuvaa. Esim. tässä kirjoituksessa on 65 koneella kirjoitettua riviä eli hieman toista liuskaa eli tuollainen muisto kirjoitukseen tai henkilöuutiseen maksimipituus. Yleensä meidän lehdeessämme muutamia poikkeusta lukuun ottamatta ole julkaistu jatkokertomuksia. Tämä siksi, että helposti aikaisemmissa lehdissä olleet jutut ovat kadonneet lukijain muistista eikä aina ole vanhaa lehteäkään tallella. Saman kirjoittajat muistelat eri asioita käsittelevinä ovat sen sijaan täytyä tavaraa.

Valokuvien suhteen on todettavissa se, että useita henkilöitä käsittelevät ryhmäkuvat vaativat 2-3 palstan kookosta kuvaa, jotta niitä myöskin jotain on tunnistettavissa. Muistokirjoitukset pyritään aina julkaisemaan sellaisenaan. Mikäli samasta vainajasta tulee useita muisteluita olemme joskus joutuneet rajoittamaan ko. kirjoit-

tukset lähiomaisten teke-mään muisteluun. Näissäkin on todettava, että paras muistokirjoitus ei ole vainajan muistoloisuusudessa pidetty muistopuhe sellaisenaan vaan siitä olisi hyvä laatia lyhennetty painos lehteä varten, jossa kuitenkin kaikki oleellinen on mainittu.

Syntymäpäivämuistut, valmistumiset ym. julkaistaan lehdeessämme samalla periaatteella. Meillä ei ole vuosia täytäneistä mitään listaa joten ko. jutut perustuvat jotenkin päivänsankarin itsensä tai perheen ilmoituksiin. Yhdelle konekirjoituslusiakalle mahtuu jo suhteellisen paljon päivänsankarin esittelyä kuvalla varustettuna näitä juttuja mahtuu lehden sivulle 3-4 kpl.

Avustajan tulee siis varustautua siihen, että laajempaa juttua joudutaan käsittelemään toimituksessa. Mikäli juttu on lähetetty hyvissä ajoin toimitukselle ko. lyhentämistä voidaan neuvotella lähettäjän kanssa. Toisinaan tuo viimeinen käsittely tehdään taitossa jolloin toimitus joutuu tekemään lyhentämispäätökset yksinään. Viime vuosien parhaat kotiseutujutut on saatu mukana ensikertaa olleilta nuorilta, jotka mummon ja pappan juttujen perusteella ovat lähteneet mukaan.

Avustajien kannustamiseksi on todettava, että lehteemme ei ole tullut avustajilta yhtään niin pientä tai huonoa juttua jota ei olisi jossain muodossa julkaistu. Sama pätee myöskin aiemiston lähettämistäpaan. Aineiston voi lähettää sähköpostilla, faksilla, levykkeellä, koneella tai käsin kirjoitettuna. Valokuvat joko sähköpostilla tai paperikuvina. Negatiivit tai diat joudutaan teettämään ensin paperikuviksi. Taitossamme on mahtavat avustajat niin kirjoituksen käsittelevyn kuin valokuvien parantelimeen. Jos päivän-sankarin puoli päättää on jäänyt eteisen kateen varjoon pystyttäen kuva parantelimaan niin, että henkilö on tunnistettavissa paremmin. Terävästä ryhmäkuvasista voidaan esim. päivänsankari helposti leikata erilliseksi kuvakseen.

Edellä on muutamia ohjeita rakentavassa hengessä kaikille lehteemme avustajille. Tärkeätä on muistaa se nykykäsintö, että ehtiäkseen seuraavaa lehteen, aineiston on oltava yleensä kuu vaihteeseen mennessä. Kaipaamme myöskin sellaisia juttuja, joiden ilmestymiselle ei ole ehdotonta aikarajaa. Karjalaisseurojen, Pyhäjärvikerehojen ym toiminnassa mukana olevat toimihenkilöt ovat avainasemassa kertomassa oman kulmakuntansa toiminnasta ja tapahtumista. Tässä vaiheessa kiitoksia kaikille avustajille. Tehdään yhdessä kiinnostavaa lehteä lukijoillemme.

REINO ÄIKÄ

KÄKISALMEN SANOMAT 27. 2. 1932

Käsitti karkauspäivän merkityksen niin päin

Viime keskiviikoltaan kun Sakkolan Valistustalolla olivat päättäneet sinne järjestetyt karkautanssaiaiset ja neitokset ja nuorukaiset lähteneet ken yksin ken kaksin kotiaan kohden, innostui eräs Pyhäjärven Noitermaasta main. tanssiasiin kullen etsintään tullut nuori mies – maineeltaan ei muuten kovin hävi – ajamaan takaa erästä yksinäistä Sakkolan kirkonkylän tytöstä oikein kar-

kauspäivän tyyliin. Mikä tarkoitus miehellä lieenekin ollut, mutta tytön täytyi hänen edessään "karata" pari kertaa läpi hautausmaan, kiertää kolme kertaa kirkon kellotapuli ja viimein paeta eräeseen sepän taloon turvaan ahdisteliinsa. Mikäli olemme kulleet, oli karkauspäivän merkityksen tällä tavoin käsittänyt miekkonen vahvasti humalassa.

www.vplpyhajarvi.fi

Marjatta Müllerin sukukirja on saanut jatkoa

Viime vuoden lopussa ilmestyi opettaja Marjatta Mülleriltä teos *Kotiranta*. Se on jatkoa vuoden 2001 sukukirjaan *Rajamaan raskas luma*.

Kotiranta on nimensä mukainen jo kirjan kansissa. Valokuvissa on kirjailijan kotirantaa Pyhäjärven Haapaniemessä sekä Keski-Suomessa. Teoksen tapahtumat alkavat vuodesta 1918 jatkuen nykypäivään. Kirjan yksi keskeisistä henkilöistä on 1800-luvun lopussa Verntsalla syntynyt Immi ja hänen lähisukulaisensa.

Avoiduttuaan Immi muuttaa miehensä kanssa Haapaniemen kylään. Pieni luonnonkaunis kylä sijaitti Pyhäjärven itärannalla, jossa oli 13 taloa yksi radio eikä yhtään puhelinta.

Koska tässä teoksessa eletään Pyhäjärvellä ja tutuissa kylissä, ovat ihmiset pyhäjärveläiselle lukijalle helposti tunnistettavissa. Ja kun näin on, niin kirjailija painottaa, tämä ei ole romaani vaan sukukirja. Romaanissa voidaan vapaasti käyttää mielikuvitusta, jolloin asioiden ei tarvitse olla totta. Kirja tukeutuu Immin päiväkirjamerkintöihin, sekä kirjailijan omiin kokemuksiin ja haastatteluihin. Kaikki tapahtumat ovat totta.

Kansalaisuutta, talvi- ja jatkosota uhrineen, kaksi evakkoon lähtöä ja moninaiset evakkoipaikkojen vaihdot

Kirjat
Marjatta Müller
Kotiranta 204 sivua valokuvineen
Kopijyvä Oy 2004 Jyväskylä
ISBN 952 - 91 - 8468 - X

koskettivat niin suvun jäseniä kuin koko kyläyhteisöä. Niiden aiheuttamat kipeät aineelliset huolet kuin henkisetkin tuskat huuhtoutuivat ihmismielistä pois hyvin hitaasti. Marjatta Müller on sujuva kertoja, joka taidokkaasti piirtää ihmisten henkilökuvat tuntoineen lukijalle. Ja jos kysymyksessä on oman suvun jäsenet, hän avoimesti kertoo myös heidän heikkouksistaan. Hän tekee sen kuitenkin pieteetillä, ihmistä kunnioittavasti.

Kuin punaisena lankana teoksessa kulkee Aijan tarina. Taloudellisesti ja henkisesti turvallisessa kodissa kasvanut tyttö aloittaa oppikoulunsa Käkisalmessa. Sytty talvisota ja Aijan perheen jäsenet joutuvat erilleen. Ai-

jakin tekee nurkumatta evakkojen työvelvoitteita taloissa. Hän hoitaa karjaa, uo-lantaa ja ahkeroi pellolla. Hän onnistuu kuitenkin saamaan asuntolapaikan etelä-suomesta ja voi jatkaa kesken jäänyttä oppikouluaan aina ylioppilaaksi asti. Lähiomaisiin yhteys on vain kirjeissä. Nuoren, herkän aikuistuvan evakotyön oli yksin pärjättävä siinä maailmassa, johon kohtalo oli hänet heittänyt. Jotakin arvo-kasta oli mukana, oli kodin antama usko, hyvä itsetunto ja toivo, että huomenna on ehkä paremmin.

Ihmisten hyvyys ja raadollisuus ovat tuttuja tämänkin päivän onnettomuuksissa. Niin oli evakkojenkin kohdalla. Immin kotiin oli sijoitettu linnoittajia. Yksi heistä antoi kotinsa osoitteen, johon Immin perhe voi mennä

evakkoon. Ja toisaalta löytyi pääteasemilta isäntä, jotka rohmusivat evakkojen vähäiä matkatavaroita itselleen. Evakkous antoi aiheen litistää ihmisen itsetunto alimilleen, kun taas löytyi kannustaviakin hyviä ihmisiä ympärille. Müller kertoo asioista koskettavasti ja paikoin hienovireisellä huumorillakin.

Marjatta Müller on aikaisemmin kirjoittanut luontokirjoja ja tietysti luonto on tässäkin teoksessa läsnä. Riipaisevimmaltaan se on nykypäivän Haapaniemen kuvauksissa. Meidän pyhäjärveläisten entisiä kylä ei enää ole. Müller kirjoittaa Haapaniemestä - Pikkukylä Kanaksella syntyi verkalleen, kasvoi hitaasti, kukoisti hetken, tyhjentyi asukkaistaan ja tuhoutui sitten täydellisesti. Pikkukylä sijaitsi isojen kylien kainalossa. Se oli luonnon ja ihmisen yhteinen luomus, iltaruskon kultamaa kotien helminauha. Haapaniemi oli myös pääskyn ja kottaraisen kotikylä. Menehtynyt siitä tuli muistelijoiden ehtymätön arreaitea.

Onnittelut Marjatta

Müllerille hienosta kirjasta, jota täydentävät monet valokuvat. Kirja on sankaritarina, ei yhden ihmisen, suvun tai kyläyhteisön selviytymisestä

todella vaikeasta ajasta. Se on meidän kaikkien evakkojen selviytymistarina, josta kiitokset kirjailijalle.
SALME RINTALA

Marjatta Müller kesäpuutarhassaan.

Kaupunginjohtaja Juhani Paajanen:

”Pyhäjärveläisyyteeni on syvästi vaikuttanut tämä lehti”

- Kun paljon olen pohtinut, mitä pyhäjärveläisyys minussa on, sen ydintä ovat ylläpäälläisen mummoni ja äitini kautta aikoinaan Luvialla lapsuusvuosina välittyneet muistot ja minuun syvästi koko elämäni ajan vaikuttanut Pyhäjärvi -lehti. Maailmalle Luvialta lähde-tyäni luin alkuun teekkari-vuosinani mummoni Maria o.s. Virolaisen minua varten huolella säilyttämiä lehtiä. Jo vuosikymmenten ajan olen ollut lehden vakituinen tilaaja ja luen sen aina heti kanteesta kanteen. Nykypäivässä minenomaan tämä Pyhäjärvi-lehti on tärkein siteeni juurilleni Pyhäjärven Ylläpäähän Laatokan rannoille.

- Minun karjalaisuuteni on juuri pyhäjärveläisyyttä. Toki minussa on myös hie-man satakuntalaisuutta Luvialta. Ja kun oma väimöni on syntynyt Hämeenlinnasta, on perheemme nykyisin karjalais-satakuntalais-hämäläinen. Ja tietenkin jo vuodesta 1974 Vantaalla asu-misellakin on ollut vaikutuk-sensa. Näin vakuutti Vantaan kaupunginjohtaja puhues-saan VPL Pyhäjärvi-seuran kevätkokouksessa 12.3.05 Karjala-talolla.

Lehden tärkein tehtävänä hän näkee mm. kulttuuriperinnön välittämisen, henkilöhistorioiden kuvauksen niiden suuremmissen tari-noiden kautta, joita lukijat sinne kirjoittavat sekä pyhä-järveläisten asioiden uutisoinnin. Juuri nämä seikat panevat hänet monen muun

Kevätkokouksessa kaupunginjohtaja Juhani Paajanen sai kiitokseksi esitelmöinnistään Pyhäjärvi-standarin ja ruusun, ministeri Nestori Kaasalainen kuitettiin 90-vuotispäivän johdosta.

tavoin laittamaan lehden talteen ja palaamaan usein ajan kanssa nautiskellen sitä lukemaan ensilukemisen jäl-keenkin.

Ylläpää vielä omin silmin näkemättä

- En valitettavasti ole päässyt Pyhäjärvellä usein vierail-leen sukuni mukana siellä vielä käymään, kun matkat tähän asti ovat jääneet kesäl-lä muiden kiireiden vuoksi. Sukuni asui Laatokkaan pis-tävällä Ylläpään niemellä. Isäni isä oli Yrjö Paajanen, isäni taasen Olavi Paajanen, joka aikoinaan asettui Van-taalle Hiekkaharjuun. Mum-moni Maria Virolaisen kansa perheemme löysi kodin

Satakunnasta Luvialta. Sy-tykkeitä omaan pyhäjärve-läisyyden säilymiseen olen saanut myös Siviä-tädiltäni.

-Tänä globaalisuutta ko-rostavana aikana on syytä muistaa, ettei pääkaupunki-seudulta Pyhäjärvelle ole sen pidempi matka kuin Vaa-saan. Jos rajat joskus avautu-vat, on täysin mahdollista ajella lounastamaan Laato-kan rannalle ja palata illalla takaisin. Kun johdan Van-taan kaupunkia, on nykyai-kana välttämätöntä ajatella meidän suomalaisten iden-titeettiä ja kulttuuriamme globaalissa eli maapallois-tuvissa ihmisten välisissä yh-teyksissä. En ole unohtanut pyhäjärveläisiä juuriani, va-kuutti Juhani Paajanen.

Esitelmän edellä pidetyssä kevätkuukokouksessa hän lupasi tukensa seuramme 50-vuotisjuhlien suunnitel-lulle. Saman tien nyt maalis-kuussa jäseneksemme liitty-neen kaupunginjohtaja Ju-hani Paajasen nimi on vii-meistään nyt syytä panna laajemminkin niiden pyhä-järveläisten muistiin, joille uusien voimavarojen löytä-minen on arvokasta.

Nestori Kaasalainen kuitettiin

Kevätkokouksessa saimme kuulla myös lahjakkaan musiikki-perhe Seppäsen soitantoa, äiti Päivi, isä Hannu ja lapset Elna ja Jonne esiintyivät Samuelin poloneesista soittomatkalta Karjala-talolehdityyän meille. Tilai-

suudessa oli tavanomaisten vuosikertomuksen ja tilien hyväksymisen lisäksi jo alusa merkittävä juhlaohjelma. Seuramme kunniajäsen Nestori Kaasalainen näytti, kuten lehdestäkin saimme lukea, Ystävänpäivänä 14.2. kunnia-kaakat 90 vuotta. Historian lehdille jäävällä tavalla monilla yhteiskunnan kentillä karjalaisasioiden lisäksi ansioitunut kansanedustaja, ministeri ym. Kaasalainen ei juhlinut julkisesti merkki-päiväänsä, eikä ole muuten tehnyt sitä sen jälkeen, kun täytti 50 vuotta jolloin juhli sitä yhdessä samana päivänä 90 v täyttäneen äitinsä kanssa, mutta suostui nyt kuit-tettavaksi.

Yhdessä verenpunaisena hehkuneen neilikan kera seuramme saattoi onnitella

häntä. Kevätkokousväki, mukana 33 osallistujaa, sai kuulla onnitteluiden päälle häneltä kiitoksina liikuttavia sanoja synnyinseutu Pyhä-järvestä ja sen perintöä vaal-ineiden tahojen työstä. Reip-pas ja vetreä, ei yhtään viime vuosikymmenten mittaan vanhentuneen oloinen vete-raani mm. ajelee itse edel-leen autoa. Hän ilahtui kovasti saadessaan vähän lähemmin keskustella varapuheenjohtajamme, entisen yhteistyökumppaninsa mm. valtakunnansovittelijana Paavo J. Paavolan ja nuoremman polven vaikuttajakär-keen kuuluvan kaupungin-johtaja Paajasen kanssa. Yhteistä juttua näillä herroilla olisi yhteiskunnan asioista riittänyt vaikka lopuksi päi-vää ja me kaikki olisimme heitä mielellämme kuunnelleet pidempään.

Kevätkokouksen valitse-maan parin vuoden päästä pidettävään 50 v. juhlan juh-latoimikuntaan palataan seuraavissa lehdissä toimi-kunnan järjestäytyttyä. Ke-vätretki 7.5.05 Lohjalle Vi-ronperälle, Alitalon viinitil-lalle ja tietenkin katsomaan Johannes Virolaiselle pysty-tettyä muistomerkkiä Loh-jan kirkolle sai innokkaan vastaanoton. Retkestä ja sin-ne ilmoittautumisesta tar-keemmin toisaalla lehdessä.

TEKSTI KAARINA
PÄRSSINEN,
KUVAT MARKETTA
MATTILA

Seppästen musiikkia harrastava perhe, äiti Päivi ja isä Hannu sekä lapset Elna ja Jonne esiintyivät kokousyleisölle.

Rakkaamme

Hely HAAPASAARI

o.s. Salminen

* 21. 11. 1926 Luvia
† 20. 1. 2005 SatKs

Rakkaudella kaivaten

**puoliso
lapset perheineen
lapsenlapset perheineen
sisaret ja veli perheineen
muut sukulaiset ja ystävät**

*En unohda muistoas kaunistaa, hyvää,
viime leposi olkoon rauhaista, hyvää.*

Puoliso

*Kauneimmat muistot eivät koskaan kuole,
eivätkä milloinkaan jäitä ystävät.*

Lapset

*Enkelit valkoiset taivaasta tuolta,
pitäkää mummusta hyvää huolta.*

Lapsenlapset

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämpimät kiitokset osanotosta.

Rakas vaimoni, äitimme ja mummomme

Kirsti Helena VIRKKI

o.s. Akkanen

* 14. 6. 1927 Vpl. Pyhäjärvi
† 16. 2. 2005 Hämeenkyrö

Elon polkuu yhdessä kuljettiin,
pitkä taipale maista matkaa.
Sinä ensin saavutit määränpään,
minä hetkesi vielä tänne jään.

Kiitollisuudella kaivaten

Vilho

Näin Taivaan Isä päätti sen
sydämen ylönnin viimeisen.

**Irja ja Vesa
Leena ja Matti**

*Enkelit valkoiset taivaasta tuolta,
pitäkää Mummosta hyvää huolta.*

Ville, Tuomas ja Lasse

Siunaus toimitettu 5. 3. Hämeenkyrössä lähimpien
läsnä ollessa. Kiitämme osanotosta suurem suruunamme.

Helyä kaivaten

Toinen evakkoretki 1944 kesällä johti Korpilahdelle ja sieltä talvella -45 Luvialle. Se tuntuinkin oikein mukavalta seudulta asua keskellä pitäjää, jossa kirkontornikin oli "korkki". Meitä oli aika suuri perhe: leskiäiti ja yhdeksän lasta, 3 poikaa ja 6 tyttöä. Kaikki syntyneet välillä 1923-1937. Vanhin Aimo oli jo sodassa ja sitten Lapissa miinanraivauksessa.

Melkein heti Luvialle tulonsa jälkeen Aimo bongasi nätiin vaalean Hely Salmisen. Häitä tansittiin Tasalassa jo 2. 2. 1946. Lahja-sisko jäi emännäksi Luvialle, joten Luvia jäi hyvin merkittäväksi asuinpaikaksi, vaikka ei se lopullinen paikka sitten ollutkaan. Lavia oli valittu pyhäjärveläisille asuinkunnaksi.

Aimolla ja Helyllä oli jo pieni poika, Erkki, kun talvella -47 tänne muuttiin. Härkäsalmen

pirtti oli sitten kotina, kunnes omat rakennukset valmistuivat. Naapurin leskimies rupesi tekemään uutta polkua Haapasaaressa ja Jokiniemen Lauri vei meiltä äidin Porin. Helystä tuollon silloin sijaisäiti kolmelle nuorimmalle, jotka kävivät vielä koulua. Me isommat kävimme töissä ja piikomassa.

Mutta se koti veti aina puoleensa ja sinne oli hyvä mennä, kun Hely otti aina sydämellisesti vastaan. Koskaan ei sanottu, ettei saanut tulla, vaan aina oli paikka pöydässä. Usein olen miettinyt, että oli se Hely rohkeu tyttö, kun tuli minänsä niin isoon perheeseen. Heidän oma perheensä kasvot vielä kolmella lapsella: Matti -49, Olli -52 ja Eija -58.

Kiitollisuudella ja kai-
pauksella muistelen Si-
na Hely.

NATOSI HELLÄ

"... Johannes näki, että Jeesus oli tulossa hänen luokseen. Johannes sanoi: "Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!" Joh. 1:29

Olet varmaan nähnyt karitsan, ehkä pitänyt sitä sylissäkin, silittänyt ja ihailleet sen suloisuutta, pehmeyttä, puhautta... Kenelläpä olisi luontoa surmata se.

Kun Johannes Kastaja näki Jeesuksen, Pyhä Henki avasi hänen silmänsä näkemään hänessä enemmän kuin tavallisen nuoren, jumalaapelkävään miehen. Juutalaisen uskonnon eläinuhrit tuntevana Johannes näki Jeesuksessa puhtaana, viattoman karitsan, jonka Jumala itse oli valinnut sovitusuhriksi. "Kristukseen, joka oli puhdas syntynyt, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauden", 2 Kor 5:21. Martti Luther kirjoittaa puheena olevasta asiasta:

Kirkonsanoma

Pääsiäisen juhla

"Kaikki synnit maailman alusta maailman loppuun heitettiin Jumalan Karitsan päälle, ja koska sinäkin olet maailmassa ja osa siitä, koskee tämä sinuakin. Synti ei voi vahingoittaa meitä, jos uskomme, että meillä on Kristuksessa, Jumalan Karitsassa, syntien anteeksiantamus, Jumalan mieluosio ja armo sekä iankaikkinen elämä. Jumala rakastaa meitä ja armahtaa meidät, eivätkä kuolema ja helveti voi meitä sitoa."—"Vaikka joku välillä väsyynkin, Kristus on aina läsnä, ojentaa apunsa ja sanoo: Nouse, lapseni, nouse! Ei ole mitään hätää, jatka taas, kaikesta on vain päästävä yli; lankeamatta se tuskin käy – varo vain, ettet jää makaa-

maan!"

Eräissä virreissä pyydämme: "Uskon silmää kiinnittä aina kohti ristiä." Jos ajattelemme konkreettista ristiä, näemme kahdenlaisia ristejä: niitä, joissa riippuu ristiinnaulittu Jeesus, ja niitä, jotka ovat tyhjiä. Kumpikin risti on välttämätön kristillisen uskon kannalta. Ristiinnaulittu Jeesuksessa katselemme syntiemme rangeistuksen kantajaa, sovitusuhria.

Tyhjä risti kertoo meille, että Jeesus ei jäänyt ristiille eikä haudata. Kristus on nousnut kuolleista! Pääsiäisenämmen ylönousumus sinetöi syntiemme sovituksen. Jeesuksen ristinkuolema ja ylönousumus on ikään kuin Jumalan ojentama paketti, joka

sisältää syntien anteeksiantamisen, ruumiin ylönousumisen ja iankaikkisen elämän lahjan. Usko on kuin tyhjä käsi, joka vastaanottaa tämän lahjan.

Jeesus lupaa opetuslapsilleen: "Koska minä elän, tekin saatte elää." Luther selittää tätä lupasta: "Meidän tulee tarkoin huomioida sanat Kristus on nousut kuolleista ja kirjoittaa ne muistiin niin suurilla kirjaimilla, että jokainen kirjain on kuin kirkontorni, jopa kuin taivas ja maa, ettemme muuta näkisi kuulisi, ajattelisi tai tietäisi kuin sen. Jos sen uskomme, saamme elää ja kuolla rauhassa, sillä Kristus ei ole vain voittanut kuolemaa ja nousut kuolleista vaan tehnyt myös meidän osalliseksi tästä voitostaan.". Kiitos Jumalalle Hänen sanomattomasta lahjastaan!

Siunattua pääsiäisaikaa. Luokoon Pyhä Henki juhlan sydämyne!

MIRJA TENKANEN

Pääsiäisyön kirkomatka Konevitsaan

Näin pääsiäisen aikaan tulee mieleen eräs kirkomatka Konevitsaan, josta äitini usein kertoi. Elettiin vuotta 1929 tai 1930, Pyhäjärven Yläpään Kiiskille oli tuotu kaksi nuorta miniää. Rooberille; Aina Laulajainen Lohijoelta ja Arville; Iida Repo, Sakkolan Vilakalasta. Anoppi, Olga Kiiski oli uskonnotaan ortodoksi, samoin kuin äitinsä "baaba" Maria Kanninen, joka on haudattu Konevitsaan 1930. Olga oli jäänyt leskeksi v.1921 seitsemän jälkeläisen kanssa.

Olga anoppi patisteli pojat nuorikkojensa kanssa Konevitsaan pääsiäisyön palvelukseen, sisarukset Aino ja Albin vielä joukon jatkoksi. Mikäpä oli ajellessa raikkaana kevättäytönä Yläpäästä, Haminan kautta Vernitsalle ja Sortanlahteen, sieltä viehkatietä Konevitsaan. Talon paras hevonen,

Sakkolan Inkiseltä ostettu Lotta veti suurta saakkaa reipasta ravia.

Kun pääsiäisyön juhallisuudet aamuyöllä luostarissa päättyivät, tuli kotiinlähden aika. Pitkästä matkasta ja valvomisesta väsyneenä kolme veljestä teki hätäisen päätöksen, ajetaan Laatokan jäätä myöten suoraan Konevitsaan Yläpäähän. Naiset pyysivät ja anoivat, että "männä tietä myöten mistä tulitki". Akkoja ei kuunneltu, mutta luvattiin, että ajetaan Vernitsan jälkeen lähelle rantaa ja jatketaan siitä kotiin. Aina arvaamaton Laatokka näytti jälleen mahtinsa. Jäähän oli tullut 2-3 metrin levyinen raiho, ehkä n. 2 km päässä rannasta. Ohjastaja kummasteli miksi hevonen ei käänny rannikolle päin? Yön pimeydessä hevonen näki ja vaisto-si raiho. Asia tutkittiin; takaisin ei lähdetä. Ohut jää rai-

llosta kesti miehen, mutta ei hevosta. Päätettiin, että Lotta hyppää yli raihon. Hevonen teki mitä käskettiin sillä seurauksella, että takajalat puto-sivat raihoon ja sitä myöten koko hevonen. Nyt olisi ollut hyvät neuvot tarpeen. Hevosta ei saatu sillä porukalla ylös, niinpä Aino sisko lähetettiin rantaan taloista apua hakemaan. Hän lähti tarpo-maan kohti rantaa ja pääsi Paason Augustille, josta lähdettiin apuun. Sillä aikaa miehet suuressa "viisaudessaan" olivat avanneet rinnus-timen ja seresniekat, niinpä hevospari painui vielä syvemmälle. Jostakin jäältä oli löytnyt pitkä riuhi hevosen vatsan alle ja naiset olivat riuun päällä painona, kanna-tellen näin väsynyttä ja koh-meista hevosta. Miehet pitivät päätä suuista ja kaulasta. Aikaa kului, eikä apua kuulunut, vaatteet olivat märkänä

ja paleli. Itkettiin ja rukoil-tiin, "et appuu tulis eikä hevone kuolis", Viuhdon apu tuli ja hevonen saatiin ylös. Hyväkuntoinen hevonen oli-
pian jaloillaan ja pystyi kul-kemaan Paason navettaan lämpimään. Tämä hyinen kylpy oli hevoselle kuitenkin kohtalokas, se ei palautunut enää koskaan täysin ennalle. Tässä tosi tarinassa kävi niin kuin laulussa äiti Mirrin uljaille kissanpojille, jotka eivät totelleet äidin neuvoja, vaan menivät jälle ja meina-sivat hukkuu. Me miehet tah-domme usein mennä oiko-tietä, emmekä kuuntele neu-voja varsinkaan naisilta. Joskus käy sitten niin kuin isäl-le ja sedille, jotka unohtivat vanhan viisauden: parempi virsta väärää kuin vaaka vaaraa.

Kirjoitti

Iidan ja Arvin poika
HEIKKI KIISKI

Hely Haapasaaren muistoksi

*Hyvin väsyksissä loppumat-
kan kulkij, / ueneen rauhai-
saan sä silmät suljit, / on hil-
jaisuus ja suru sanaton, / mut tiedämme, sun hyvä nyt on.*

Tieto rajallisuudesta elä-mään ei tullut ajatuksiimme vähitellen. Elämän rajalli-suus oli kohdattava nyt tai myöhemmin, halusimme sitä tai emme. Emme millään olisi halunneet luopua meil-le rakkaasta ihmisestä, mutta taistelussa elämä ja sen la-keja vastaan jäämme väijää-mättä toiseksi. On tuskalli-sesti hyväksyttävä, että jokai-nen meistä joutuu luovutta-maan, lähtevien on luovutta-maan kaikesta, myös läheis-istään. Poismoeno tuo hel-poituksen lähijälle, meille tän-ne jääville lohdutukseksi kauniiksi kultaantuvat muist-

Me lapset ja isä olemme nyt uudessa tilanteessa. Ennemmin meillä oli omalla laillaan hyvä kuuntelija ja hyväksyjä, kaikelle mitä teimme. Nyt kun äiti on pois-sa, olemme itse siinä tilan-teessa, että meidän ja isäm-me on kannettava vastuu

perheyhteistämme, kunnes uusi sukupolvi aikanaan sen meiltä on valmis vastaanottamaan. Elämän kulku on katkeamaton. Hely-äidin toinen toistaan parem-mat ohjeet ja neuvot luotsat-koon meitä tulevalle elä-mäntiellä.

Kaikkilla meistä on vähän erilaiset muistot äidistä, si-sarusarjassamme on jo kes-ki-ässä olevia kokoneita, kuin myös aikuisikään ehti-neet nuoremmat lapset, mutta jokaiselle heistä yhtä rakas ja tärkeä ihminen. Muistoissamme on että äiti avioitui melko nuorena, kun törmäsi nuorehkoon ja pu-heliaseen Karjalan poikaan Aimoon, ja kun Erkki syntyi oli äiti vasta 19-vuotias ja kun viimeisenä Eijaa tuotiin äiti oli tuolloin 31-vuotias. Tuota neljän lapsen katras-ta noina vuosina omien maati-lalla tehtävien karjanhoito- ja taloustöiden ohessa hoita-
valla äidillä riitti varmasti puuhaa aina aamusta iltaan saakka, sekä seisemänä päi-vänä viikossa. Äidin tarmo ei lopahtanut vielä tuohon, kun lapset lensivät "pesästä"

tahoilleen, hän pakkautui työmarkkinoille, joilla viihtyi aina eläkeikään asti. Äitinä hän oli meille lapsille tiukka mutta asiallinen, jätti saar-naamisen vähemmälle, ker-toi tyynesti mielipiteensä. Vaikka äidillä oli huolia melkoisesti, oli varmasti myös paljon ilonaiheita. Muistan elävästi kun lapsena opin-me jotain, piti nopeasti ha-kea äiti vaikka kesken aska-reiden toteamaan tu kulloi-nenkin opittu asia, tietysti hän oli kannustajista kaik-kein innostavin meille lapsil-le.

Äidille oli varmaan suu-riimpia ja mieluisimpia ta-
pahtumia, kun muuttivat sieltä meidän "takametsiltä" Lavian kirkonkylään ihkau-teen "rivariin" yhdeksän-kymmentäluvun alussa, pal-veluita alkoi saamaan päivi-täin sekä että meitä lapsia asui melkein naapurina. Äitiä pyydetömpää ei-
kä vaatimattomampaa per-soonaa en läheisissäni tiedä. Nämä piirteet hänessä tuli-vat ilmi päivittäin kun olin tekemisissä kanssaan. Lisä-ksi hän oli hyvin perhekeskei-

nen, kodin ulkopuoliset har-rastukset olivat hyvin vä-häisiä, muutama lomamatka etelän lämpöön, sekä isän kotiseudulle Karjalaan tuli tehtyä, ja kun kyläilemään suostui harvoin lähtemään ei siellä kauaa viivytty. Yksi parhaista perinteistä joka on jäänyt unohtamattomasti mieleen on jouluuattoa-mun lämpimät itseleivotut karjalanpiirakat, jotka ilman minkäänlaista etukäteis-ilmoitusta olivat siellä, para-viime vuotta lukuun ottamatta valmiina, hyvin voideltuina.

Varmasti äidille oli jokai-nen lapsi, lastenlapsi ja las-tenlastenlapsi tärkeä. Jokai-nen meistä on tasapuolisesti ja riittävästi saanut kukiin ai-kanaan hoivaa ja huolenpi-toa, hellyyttä ja turvaa. Vaik-ka meistä lapsista on tullut hyvinkin erilaisia, voidaan kaikista sanoa tulleen ihmisi-
sestä, toiset huomioonottavia sekä inhimillistä elämä-
viettäviä. Suurkiitoksen ja kunnian tästä kaikesta an-saitkoon Hely-äitimme!

Laviassa 12. 2. 2005

MATTI HAAPASAARI

95-vuotiaalle

Äiti armas Almasemme iso-mummo, mummosemme sulle tahdon riimitellä kiitokseen kumarrella. Kädet monet yhteen liittää sekä Luojaa hyvää kiittää. Kodin hyvän meille taitoit, vaikka joskus vaivat painoi. Lapsuuskotis' toiset veit, mut' siitäköös sä voiton veit.

Viis' lasta pientä kääroissänsä, lehmikarja muassansa etsit paikkaa päämme alle sulosessa Suomesamme. Paikka löytyi, työtä riitti, suku kasvoi, siitä kiitti.

Nyt sä elät yksikesi, mutta etpä kärttyisänä. "Polvet jos mie kuntoon saisin, eiipä tässä häätä oisi" tuumii äiti armahainen.

Irma-tytär huolta kantaa kotiapu turvaa antaa muutkin lapset muistaa usein, arkena ja sunnuntaina ystäviä löytyy kylä.

Kaikki sua vielä muistaa kiittää, kumartaa ja niiaa. Onnentoivotukset tahdoo tuottaa viittä vaille sata vuotta huhtikuussa tulee täyteen. Komea on vuotten saatto voimaa vielä monta vuotta toivottelee koko suku sekä eläinystävien luku.

REETA HAVIA
(nuorin tytär)

Alma Karilainen täyttää 23. 4. 2005 95 vuotta Vammalassa.

Merkipäiviä

Hilma Bamberg o.s. Karp-panen 102 vuotta 10. 3. 2005 Jyväskylä.

Sydämelliset onnittelut t. Matti veljen lapset perh.

Hilma Pärssinen o.s. Jääskeläinen 99 vuotta Säkölin vanhainkodissa (Vpl. Pyhäjärvi Rajasuo).

Lempi V. Kähkönen-Wilson, juuret Vpl. Pyhäjärvellä.

Kauas on lyhyt matka

Tänä tietoliikenneaikana voinee näin sanoa. Internetin avulla ja paikallisella amerikkalaisella lisäavulla löysin Amerikan pikkuserkut. Siellä puolen merta oltiin nopeita ja piipahdettiin viime kesänä ensi kertaa Suomessa. Aikataulusta johdun vieraani eivät ehtineet Karjalaan.

Matkatuliaisina he toivat kuvan näin viimeisestä serkusta, joka täytti syyskuussa 90 vuotta. Itse en voinut juuri syntymäpäiväksi järjestää matkaa, mutta heti kohta perään kyläkkin. Matka sinänsä oli kokemus ensikertalaisel-

le. Neljän ja puolen tunnin ajomatkan aikana Bostonista Camdenin pikkukaupunkiin Mainen osavaltion ehti nauttia ruskasta. Eriksen sitten ajelut niillä paikoilla, joissa isäni sedän perhe oli asunut. Matkani toinen etappi oli Seattle. Lento poikki Amerikan oli pitkä. Ajallisesti lähes sama kuin Amsterdamista Bostoniin. Minulle oli sovitut pienen

luento. Paikkana oli Nordic Heritage Museum. Vapaan keskustelun aikana minululle oli iloinen yllätys, kun eräs rouva tuli suomenkielellä kertomaan, että hän on syntynyt Karjalassa, Viipurin läänin Pyhäjärvellä. Samalla selväsi, että tapaamani rouva oli kirjoittanut kaksi kirjaa. Tottakai sellaiset piiti ostaa, sillä eihän matkalta ilman tuomisia palata! Lempi V. Kähkönen-Wilsonin kirjat Tyttö maailmalla I ja II tulivatkin luetuksi matkalla moneneen kertaan. – Pitkän matkan on Karjalan tyttö kulkenut!

Paluumatkallakin sai olla ihan omassa rauhassa; ei keskustelua englanniksi, ei suomeksi. Lienenkö ollut ainut suomalainen nennnen tullen Amerikasta Amsterdamiin saakka. Ainakaan suomen kieltei ei kuulunut. Tosin Helsingin lennossakaan ei tuurannut puhekeraverin suhtein.

P.P.

Avioliitto kaipaa huolenpitoa

Huittislaisen yrittäjä Jukka Laamasen, 51, karjalaiset juuret isän puolelta tulevat Viipurin läänin Pyhäjärveltä. Lastentarhanopettajana työskentelevän Ritva-vaimo, 49, isä on puolestaan kotoinen Nuijamaalta.

Oltuaan naimisissa 25 vuotta he menivät Jukan vastusteluista huolimatta viikonlopun kestävään avioliittoseminaariin. Heille oli melkoinen yllätys, että hyvässä avioliitossa asiat voisivat olla vielä paljon paremmat. Osallistuttuaan myöhemmin Helsingin NMKY:n järjestämälle 8 päiväiselle avioliittoleirille he halusivat jakaa kyseistä hyvää toisillekin ja menivät ryhmänjohtajien koulutukseen.

Avioliittoleirille ovat tervetulleita kaikenikäiset ja kaikenlaisissa elämäntilanteissa olevat avioparit.

– Normaalisti avioparit suhtautuvat asioihin omista tarpeistaan käsin. Kuvitellaan, että heidän tehtävänsä on muuttaa puolisoa kriittisoinnalla ja arvostelemalla. Kun haavoittumista ja luokaantumista tulee riittävästi, aletaan rakentaa muuria ja vetäytydään sen eri puolille.

Ritva ja Jukka kertovat, että ryhmätyöskentelyn tavoitteena on saada puoliset samalle puolelle. Yllättävää on se, että anteeksipyyntöistä huolimatta ei päästään lähentyään toisiaan vaan on mentävä ristiriitojen läpi. Se voi olla vaikea polku kuljettavaksi.

Ryhmässä kerrotaan toiselle kaikki asiaan liittyvät tapahtumat, aikomukset ja tunteet. Ryhmäläiset pitävät huolen siitä, että puhutaan vain omasta puolesta.

Jossain vaiheessa otetaan esille joku todella vaikea asia, missä ei ole tullut kuulluksi eikä ymmärryksi. Nyt puoliso joutuu, kenties ensimmäisen kerran, kuuntelemaan toista keskeyttämättä ja tulkitsematta. Ihme tapahtuu. Liitto hietänyt sol-

mu alkaa aueta.

– Kun luennoitsijat kertoivat omasta elämästään jostain sellaista, mikä on myöhemmin vaikeuttanut heidän parisuhteessaan, on kuulijojille tullut ajatus, että kyllä mekin vielä tästä selviämme. Niinpä ryhmässä on sitten uskallettu avata kiipeitäkin tunteja. Siellä itketään ja nauretaan yhdessä. Kun on oltu 2–3 päivää, niin ryhmäläiset alkavat suojella ja auttaa toisiaan. Vähitellen uskalletaan avautua omaankin tilanteeseen. Usein tahtuinkin niin, että vuosikymmeniä avioliitossa olleet ja toisistaan loitontuneet puoliset lähentyvät, ja ennen kuin leiri päättyi, ollaan jo käiskädessä.

Mikäli pinnalle nousevista asioista ei ole valmis puhumaan, niin silloin annetaan aikaa. Mihinään ei painosteta.

Laamaset toteavat, että yleensä ristiriittaisissa tilanteissa toistetaan samaa vanhaa kaavaa kunnes huomataan, ettei siinä ole mitään järkeä. Arjessakin on opeteltava puhumaan vaikeista asioista omista tunnoistaan ja tar-

peistaan käsin, ei vaatien eikä alistaneen, vaan toinen toistaan kuunnellen ja tunnioitaen.

– Avioliittotyöskentely elämän eri vaiheissaan on koko avioliiton kestävää opettelemista. Se kaipaa päivittäistä huolenpitoa, toistensa koskettamista, kädestä kiinnipitämistä, halaamista, kaimalossaolemista... Kun käyttäydymme puolisoomme kohtaan ystävällisesti ja rakastavasti, tulevat tunteet perässä. Alamme rakastaa. Seurauksena on, että avioliittossamme ja perheessämme tulee olemaan entistä enemmän niitä onnellisia päiviä. Meidän, siis vanhempien, suhde on lastemme koti. Kun kodeissa voidaan hyvin, voi yhteiskuntakin hyvin.

– Muistakaamme, että silloin, kun toinen ei jaksaa, niin toinen kantaa. Toivo ei lopu yhtä aikaa. Raamatussakin puhutaan, ettei kolmissäikeinen lanka helposti katkea. Kun meillä menee heikommin, niin meillä on vahva turva Jumalassa. Hän kantaa meitä, rohkaisevat Ritva ja Jukka Laamanen.

RAILI POUTANEN

Ritva ja Jukka Laamanen.

Talven iloja

Minun nimeni on Katriina Kallioma ja olen 5 v, mutta täytän heinäkuussa 6 vuotta.

Minulla on pikku sisko Emilia 1 v 4 kk: n ikäinen ja asumme Viir- roilla. Isän nimi on Seppo ja äiti on Katja Kaasalainen - Kalliomäki. Ritva mummo ja Yrjö pappa asuvat Harjavallassa, jossa nyt olen viikon talvilomalla. Olen luistellut Vinnarin koulun luistelukentällä. Mummo tai pappa on kanssani minua opastamassa ja seuraamassa harrastustani. Olen hiihtänyt Harjavallan Hiittenharjun maastossa, jossa lapsille on tehty oma hiihtolatu. Se nousee vähän rinteeseen ja sitten on mutka ja jyrkkä lasku. Lopussa on tasaista maastoa. Yhtenä päivänä kävimme papan kanssa Kokemäenjoen jäällä hiihtämässä. Aurinko paistoi koko ajan, mutta kylmä tuuli puhalsi posket punaisiksi. Jäällä oli kolme hiihtolatuja ja muitakin hiihtäjiä. Joimme välillä kuuma marjamehua pulloistamme. Se oli kivaa. Sisällä askartelen kaikenlaista ja aika on kulunut nopeasti. Terveisin

KATARIINA

Katriina Kallioma.

Sivistynyt kissa

Moskovan rauhan (Talvisodan päättymisen ja jatkosodan alkamisen välinen aika) aikana Alakylässä asuneilla venäläisillä lienee ollut ainakin jossain määrin lemmikkieläimiä. Syksyllä 1941 Lepoimäellä vaelteli yksi lupakorvainen koir ja useita kissoja, joita venäläiset eivät olleet evakuoineet. Meidänkin pihaassa majaili päivisin harmaa kolkikkissa. Yöksi kissa hakeutui naapurimme navetan tuntumassa sijainneeseen heinälatoon. Heti päivän valjettua kissa tassutteli meille ja oleskeli halkoliiterissä.

Kissa ei ymmärtänyt suomea ja me emme osanneet venäjää, joten kommunikoinnista ei tullut mitään. Kutsulle kis-kis-kis, kissa vastasi kiipeämällä halkoliiterin vuolinhiirren päälle. Siellä se köyristi selkäänsä ja sähisi meille. Se oli ilmeisesti opetettu vihaamaan kapitalismia. Eräänä päivänä sain houkutteluksi kissan jollain makupalalla tupaan. Kissa hotki makupalan kiireesti ja pinkahti sen jälkeen leivinuunin alapuolella olevaan häkkiin. Siellä se silmäti kiiluen sähisi, eikä

suostunut tulemaan pois, vaikka sille tarjosin uutta makupalaa.

Ei aikaakaan, kun kissa väänsi ulostekasan häkin perälle. Nyt kissan häitistämiseen ryhtyi mummoni. Hän asetti ulko-oven raolleen, otti uunin hiilikoukun ja alkoi sillä vetää kissaa ulos häkistä. Kissa puri koukua, sylki ja sähisi, mutta ei tullut ulos häkistä. Vihdoin kissa sääntäsi häkistä salamannopeasti, hyppäsi mummon olkapäälle ja siitä suoraan uuninpankolle eikä ovesta ulos.

Mummo kopeloi alleen tuolin ja sen päällä seisoen alkoi sohia hiilikoukulla uunin päällystä. Kissa hyppäsi uunin reunalle ja juoksi suoraan hellan yläpuolella olevaan höyrykuopan päälle. Miten ollakaan, kissan kynnet eivät pitäneet peltisessä höyrykuopassa. Kissa alkoi luisua takapuoli edellä kohti höyrykuuvan räystästä. Räystäässä se roikkui kissan etujaloistaan riippuen, kunnes mätähti takapuoli edellä alla olevaan vesiämpäriin. Vesinäppäristä se pääsi vikkelahti ylös ja vielä vikkelahti raolleen olevas-

ta ovesta ulos. Kissa livisti kiireesti naapurin heinälatoon kuivattelemaan itseään.

Mummo alkoi sivistä kissan jätöksii uuniin häkistä mahallaan maaten. (Häkin korkeus n. 50 cm) Samalla hän hurpatti kuuluvasti. – On ne nuo ryyssät ko hyö opettaa kissoillekkiiv sivistykse aaksoosi, jot talvel saap sattu tuvas, sit huuhtuo takapuol vesämpäris ja sit vast saap lähtii kyläl. No tuon välihohtauksen jälkeen kissa ei enää suostunut tulemaan pois naapurimme navetan tuntumasta. Käydessään lypsyltä mummo laitoi kissalle kuppiin maitoa ja vei muutaman leipäpalan. Näillä eväillä ynnä hiirillä kissa oleli kevyttävalvele asti.

Silloin isäni veli tuli lomalle meille. Eräänä aamuna näin hänen kävelevän naapuritamme Konnitsan suuntaan harmaa kissa sylissä. Takaisin tultessaan hänellä ei ollut kissaa. Kissa, sit mihi sie jätit kysyn? Setä vastasi, kissa tahtoi muuttua "Kulkurinkatu kuuteen" ja mie annoin sil muuttoluvan.

LEPPOINMÄEN POIKA

Ilkka 20.11.1942

Wpl. Pyhäjärven seurakunnan uudenvuodenkertomus

Kahden viimekuluneen vuoden alussa ei ole tehty tavanmukaista seurakunnallista vuosikertomusta. Seurakunta on ollut pakkosiirtolaisuudessa. Sen jäsenet hajotti ajan myrsky ympäri Suomea. Pääasiallisesti oli heidät kuitenkin asetettu asumaan Etelä-Pohjanmaan pitäjään.

Syyskällä v. 1939 jo neuvottelujen aikana läksi Pyhäjärven heikoita väkeä turvaan sisämaahan, mutta kun olot tuntuivat rauhoittuvan palasi osa heistä takaisin. Varsinainen siirtokausi alkoi joulukuun alussa, heti sen jälkeen kun naapuri hyökkäsi rajamme yli.

Ilmapommitusvaarasta huolimatta voitiin vielä 1:nä adventtisuunnuntaina pitää kirkonmenot. Niitten päättäjä kirkkoherra kehotti seurakuntaa varustautumaan matkalle. Iltapäivällä autot teitten risteykistä lähtivät kuljettamaan ihmisiä rautateasemalle. Pitäjän tyhjentäminen alkoi ja sitä jatkui pitkän talven. Suurin osa väestöstä muutti joulukuun alussa. Vammaiset pyhäjärveläiset läksivät täältä vasta 2 päivää rauhanteon jälkeen.

Kun juna maaliskuun 15 p:nä klo 4 iltapäivällä läksi liikkeelle ja siirtoväen tähtitettävät jätettävä rakkaat kotoiset seudut, oli viimeinen nähtävyys, mikä kohtasi heidän silmänsä liekkeihin sortuva kotoinen kirkko. Kirkko vihittiin tarkoituksensa 1 adventtisuunnuntaina 1765. Viimeinen jumalanpalvelus pidettiin siinä myös 1 adventtisuunnuntaina 1939. Se sai olla 176 vuotta seurakunnan pyhäkkönä, kiitely olkoon Herran siitä armon evankeliumista, mitä sen seinien sisällä on julistettu.

Kirkosta pelastuivat Ristiinnalutun kuva, alttaritaulu, paastonaikainen alttarivaatetus, papinkapat, ehtoolliskalusto, toinen käytävämmatlo. Iso kirkonkello, joka löytyi Taubilan pellolta telineihin ripustettuna ja pieni kirkonkello, jonka pyhäjärveläiset sotilaat huomasivat lumesta. Piexsämen asemalla ja toimittivat, että se lähetettiin Alavudelle. Sieltä se nyt on toimitettu takaisin Pyhäjärvelle. Keskimmäistä kokoa oleva kirkonkello on tuhoutunut kirkon palossa.

Pyhäjärveläiset asetettiin aluksi asumaan Alavudelle n. 5000 henkeä ja Töysään n. 750. Myöhemmin heitä siirrettiin muihinkin pitäjään Pohjanmaalla. Heidän sijoitukseensa oli silloin tällainen: Alavus 2800 henkeä, Alajärvi 950, Kuortane 900, Töysä 800, Soini 500, Lehtimäki 300, Virrat 175 henkeä. Jonkun verran oli heitä myös Vähäjärvessä, Kauhavalla ja Kokkolassa. Loput olivat ympäri Suomen.

Synkkiä toivottomuus pakasi siirtolaisten mieleen, kun täytyi painaa lämpimän kodin ovi jäljessään kiinni, ja lähteä kylmään talvi-iltaan tutunmatonta kohtaloa kohti. Mielen järkytys, matkan raskuudet, vaikeat ja oudot asunot olivat monelle enemmän, kuin minik jaksivat kestää. Kuolevaisuus siirtoväen vanhojen ja sairaitten joukossa oli suuri. Neljän talvikauden joulumaaliskuun aikana kuoli pyhäjärve-

läisiä 80 henkeä: näistä on 9 sadassa kaatunutta. Alavudella on heitä haudattuna 53 vainajaa. Tähän mennessä on Alavuden kirkkomaassa 130 pyhäjärveläistä. Rauha heille, jotka rauhan ovat saavuttaneet. Kristuksessa he ovat tallella, vaikka ovatkin kaukana kotoisesta kirkkomaasta, jonka muulla moni heistä hartaasti toivoi viimeisen leposijan löytävän.

Oli lämmissydyttäviä ihmisiä, jotka koettivat lieventää siirtoväen kovaa kohtaloa. Heidän toimestaan järjestettiin Alavudelle siirtoväen sairaala seurakuntatalolle. syntyslaitos Kuivasmäen koululle, vanhaikäntä Pollarin ja Saarijärven koululle. Myös järjestettiin, että kunnalliskotit voi jatkaa toimintaansa Kuorasjärven koululla ja lastenkoti Rinteen koululla. Myöhemmin oli kunnalliskotit Sulkavalla Linnan talossa ja lastenkoti Rantatöyssässä. Vaappa huolto toimi myöskin tarmokkaasti ja jاکoi tarvitsevaisille vaatetusapua, astioita ja työkaluja sekä raamattuja ja virsikirjoja. Sen puheenjohtajan toimi aluksi kihlakunnantoumari Hietaro ja myöhemmin ruustinna Viika. Siirtoväen johtajan suurta mielenmalttaa kysyvissä tehtävissä ovat toimineet: Eljas Ponnenniemi, Niilo Rintamo, tal. Pakkala ja nykyisin Kalle Väre. Jumala niille palkitkoon heidän uhrautuvan toimintansa niinä raskaina aikoina, joita siirtokansan silloin oli eletävä. Monen mielessä kyllä heräsi vakava kysymys: Miten soveltuvat keskennään kaksi niin erilaista kansanheimoa, kuin ovat herkkä ja vilkas kannakselainen ja jäyhä ja mielteliäs eteläpohjalainen. Kun oli pakko, niin toimeen vaan tultiin; ja kun erottiin, niin monin paikoin erottiin rakkaina ystävinä. Paljonhan näillä heimoilla oli oppimista toisiltaan. Jollei muuta niin ainakin, että olemme yhtä kansaa, joilla on sama isänmaa ja sen onni ja menestys on meidän yhteinen kallis asiamme.

Kun pyhäjärveläiset olivat hajallaan eri seurakunnissa, ei omassa piirissä ollut varsinaisia seurakunnallista toimintaa. Papilliset tehtävät suoritti siirtoväellekin paikallinen papisto. Oman papis- ton tehtävät rajoituivat etupäässä tervehdyksynteihin, joitten yhteydessä pidettiin hartaushetkiä tai saarnattiin seurakunnan kirkossa. Jotenkuten saatiin pidettyä kirkkovaltuuston kokouksista kaikkein välttämättömmimmät. Kirkkohallintokunta piti säännöllisiä kokouksensa ja hoiti huolellisesti seurakunnan raha-asia ja saattoi järjestää seurakunnan virkailijoille taloudellisen toimeentulon.

Siirtoväen keskuudessa vallitsi velljellinen henki. Mielellään haluttiin tavata toisiaan. Kun joukko pyhäjärveläisiä kohtasi toisiaan, oli kuin saman perheen jäsenet olisivat tulleet yhteen. Silloin silloin soituuta karjalan murre, hetkesi unohtui pako- matkan ankeus, oli kuin aivan kotoisiin oloihin olisi siirrytty. Siinä lohdutettiin toisiaan, kehoitettiin ja saatiin uutta rohkeutta ja uskoa valoisampaan tulevaisuuteen.

Tässä mielessä järjestettiin siirtoväelle kokouksia. Pyhäjärveläisten kihupyhänä, joka on 8:s sunnuntai Kolminaisuuden päivästä, pidettiin kesällä 1940 pyhäjärveläiset kirkonmenot. Siirtoväkeä oli silloin Alavuden avara kirkko ääriään myöten täynnä. Omat papit silloin toimittivat kirkonmenoja, oma kanttori silloin oli johtamassa seurakunnan veisuuta. Samanlainen tilaisuus oli Alavuden kirkossa viime huhtikuun 20 p. Se jatkui juhlanä Kyrönselän Nuorisoseuran talolla. Siellä toimittivat sekä alavudeltaiset että pyhäjärveläiset ohjelmassa. Paljon oli myös koolia pyhäjärveläisiä, kun viime huhtikuun 3 p. pidettiin Kuortaneella kyläluvut. Rattoisesti kului aurinkoinen

Pyhäjärveläisistä vainajista koottu nimitalu on Alavuden kirkossa.

kevätpäivä, veisattiin virsiä tulkittiin Jumalan sanaa. Työille pidettiin rippikoulu; siihen osallistui 20 lasta. Se alkoi syyskylä ja päättyi kesä. 11 p. Silloin oli konfirmaatio ja Ehtoollisilla käynti. Pyhäkoulutoiminta ei saanut seurakuntalaistemme keskuudessa siirtokautena sitä harastusta, kuin olisi toivottu. Enkänpä asunto-olotkin tekivät kiUSA. Pekka Kukko Tiitualla piti pyhäkoulua seurakuntamme lapsille Rantatöyssässä. Jonkin verran oli pyhäjärveläislapsia myös siinä koulussa, mitä pidettiin Alavuden kirkonkylässä. Yleensä on mainittava, että siirtoväki oli ahkeraa ja harasta kirkkosäikäviä kansaa.

Viime keväänä sai pika-asutuskia niin paljon aikaan, että Satakunnan muodostettiin pyhäjärveläisiä varten uusia maatiloja. Silloin heitä alkoi muuttaa etelämmäksi uusille asuintiloilleen. Aikaisemmin olivat jo monet yksityistä tietä hankkineet itselleen viljelysmaita. Täten muuttui pyhäjärveläisten olinpaikat suuresti alkuperäisestä. Siirtoväen huoltojohtajien ilmoituksen mukaan asui lokakuun lopussa vuonna 1941 pyhäjärveläisiä seuraavasti: Alavus 786, Punkalaidun 437, Kuortane 430, alajärvi 247, Tyrvä 214, Suodenniemi 152, Töysä 126, Mouhijärvi 116, Virrat 47. Jonkin verran oli pyhäjärve-

läisiä myös asettunut Ikaalisiin, Hämeenkyröön ja aivan pohjoiseen Kolariin. Jotkut olivat tyytyväisiä saamaansa asutustilaan, joittenkin asutustila oli sellainen, elämisen alaminen siinä olisi ollut suurten vaikeuksien taakana. Nämä vaikeudet olivat muutamien mielestä voittamattomat. Mieli paloi Karjalaan. Sinne pääsemisen toivo eli arkanä, mutta sammumattoman monessa rinnassa. Kun sitten Saksa julisti sodan Venäjälle, ja tämä vanha vihollis- ma hyökkäämällä uudelleen kimpuumme veti meidänkin mukaan sotaan, aavistettiin jo silloin, että väärä ymmärtelykijälle oli koittanut tulin- teen ajat. Jo sarasti Karjalan vapauden aamu. Toivo on toteutunut. Julma vihollinen

kuivääriä ja pikaväärimeriä, jotka ampuiivat sikäli kuin kosketus viholliseen saatiin. Tykin kuula on lentänyt Roi- nisen saunan läpi. Taistelu on ollut Lahnavalkaman kylän rinteitten ja Keljan kylän välillä alueella. Ankaru taistelu on riehunut Matsikalan ja Yläjärven välisellä alueella. Rantakylän kautta hyökänneet suomalaiset joutuivat taisteluun Riiskan saaren- nä, Hannokkosen tienoilla. Vielä siirtoväekin sai haudata siellä 15 kaatunutta vihollista. Taistelu siinä on ehkä ollut ankarin näistä taisteluista. Tiitualla käytiin elokuun 19-20 päivien välisenä yönä valtaamaan ryssien radioasema, mikä heillä oli Tauno Kukon heinäladossa. Venäläiset eivät halunneet antautua, vaan avasivat tulen lähestyviä vastaan. Lato ammuttiin tuleen, ja sinne paloi vihollinen radiokoneineen. Pyhäjärven valtiosta voidaan pitää tapahtuneen elok. 19-24 päivien välisenä aikana. Konvevitsa miehitettiin tosin vasta syysk. 23 p., jolloin venäläiset siellä olivat poistu- neet.

Ensimmäisiä pyhäjärveläisiä, jotka asettuivat tänne asumaan, saapui elok. 28 p. He kertovat, että kunnantupa on pidetty vihollisen keskittäsaairaalana. Luultavasti lähtökierressä oli ikkunasta heitetty seinänvierille ihmis- jalkoja. Järvelle päin olevassa kumpareessa oli kuoppa ja siinä oli myös askettakin irrotettuja ihmisjäseniä. Jalat koottiin tuohon kuoppaan ja peitettiin sinne.

Varsinaista pyhäjärveläistä asujamista saapui tänne syysk. 3 p. Heitä tuli n. 80 henkeä kolmella linja-autolla Parikkalan, Räsälän ja Tiurin kautta. Matkalla taistelujen jäljet kohtasivat heidän silmiin. Oli särkynyttä sotako- neita. Tuontuostakin näkyi tiepuolella kaatuneen vihollisen ruumis. Kun viuhdoin kuljettiin Pyhäjärven rajan yli, lähti monesta suusta ilonhuudahdus: "Nyt ollaan Pyhäjärvellä". Iltopäivällä kesäviikkona syyskuun 3:nä päivänä linja-autot pysähtyivät Pyhäjärveläisiä lääkärin talon kohdalla olevalla kentällä. Kun kotosuudulle saapuneitten jalat astuivat oman maan kamarealle, valtasi sanoin kuusamaton ilo mieleen. Toinen puhui, ei joutanut kuuntelemaan mitä toisilla oli sanomista, eikä huomama- taan kuulnelinko häntä tai ei. Ruuvettiin toiminn yöpymistä varten. Kun nukku- maanmenon aika tuli tehtiin havainto: syöpäläisiä oli paljon. Kuusamasta herätti suurikokuisen kirppujen runsaus. Niitten tähden olikin sisällä nukkumien mahdotonta. Puhdistusryhmät rhytyivät nopeasti ja tarmok- kaasti toimeen. Paljon oli heillä työtä. Korjattiin minkä ehdittiin pellon hedelmää. Erittäin runsaasti oli pantu kasvamaan perunoita. Laajoja olivat myös tomaatti-istu- tukset ja kaalipellot. Toistai- seksi ei ole myönnetty uusia matkustuslupia, mutta entisen lupien perusteella on siir- tyminen tänne jatkonut tähän asti. Tällä hetkellä on Pyhäjärven asukasuku vähän yli 2100 henkeä.

Suuri vaara oli siirtoväellä

aluksi n.s. metsäryssien vuoksi; nämä olivat taisteluit- ten aikana metsiin pakenneita vihollisia. Kun Juho Pärssin- nen ja hänen poikansa Arvi, sekä Tuomas Kukko ja Heikki Kukko tänne tulonsa seuraava- na päivänä s.o. 4 p. syys- kuuta menivät kotikylässään Tiitualla käymään Tammelan taloon, avattiinkin heitä vastaan sieltä kiväärituli. Sinne olikin majoittunut venäläisiä. Heikki Kukko kaatui kiväärin luotien lävistämä. Kuu- kauta myöhemmin mainitti Tuomas Kukko joutui kirkolle ryssien väijytyksen uhriksi. Hänen ruumiinsa löytyi Miis- suan kylän läheltä metsästä risuilla peitettyinä. Is.-joukko- jen tarmokkailla toimilla saatiin kuitenkin nuo pilleskelev- vät viholliset hävitetyiksi.

Pyhäjärven hävityksestä mainittakoon: Taubila, Kukkola, Asemansettu ovat . Samoin ovat poltetut seuraavat kylät: Montra, Jaama, Noitermaa, Saapru, Enkkua, Sortanlahti ja Matsikala. Tu- hopolttajat ovat ehtineet vain toimia etupäässä maantien kahden puolen. Näissäkään kylissä eivät aivan kaikki talot ole palaneet, joitakin on jää- nyt ja niissä voidaan aloitella elämistä. Kuuluu piiskape- täjän ja myös ryssien turmele- ma. Se on kuivunut, vielä pys- tystä kylläkin, mutta sen ym- päri on hakattu syvä lovi. Kai- pa tämä on merkkinä siitä, että Suomessa on Idän valta nyt kertakalinaan hävitetty. Vanha vainolainen on itse tu- honnut sen vallan viimeisen surullisen kuuluisan muisto- merkin.

Vaikeuksia on paljon. Re- hupula tekee täälläkin kiu- saa. Ajan ankaruutta muistuttua etäinen tykkinä jylinä. Sota on vielä käynnissä. Siitä on vihollisen lentokoneetkin käyneet täällä muistuttama- sa. Joulukuun alkupäivänä putosi Riiskanlahden jälle venäläinen lentokone. Lentä- jä ampui itsensä. Loppiaisen jälkeisenä iltana lensi suuri kone ylitsemme. Se pudotti lentolehtisiä, joita löytyi Saaprun Enkkuan Ivsakan- saaren Salitsarannan suun- nalta. Niissä on lupalippu va- paaseen pääsyyn Neuvosto- liittoon ja luvataan hyvä koh- telu siellä. Kyllä meidän sen puolesta kelvaisi mutta ehkä me tyydyimme elämään täällä köyhässä Suomessa ja Jumalan avulla voittamaan vaikeutemme.

WPL. PYHÄJÄRVEN
KIRKKOHERRA.

Pyhäjärveläisten vävy, ope- tusneuvos Arvo Sippola Alavudelta, on luke- nut vuosien mittaan vaimonsa Soilen (o.s. Kaasalainen Pyhäjärven Musakalahdesta) Vpl. Pyhäjärvi-lehtiä.

Tammikuun lehden inno- tamana hän on lähettänyt toimituksen käyttöön useita paikallisia lehdissä olleita pyhäjärveläisiä sivuvia kir- jituksia. "Vaikka ko. asioita onkin käsitelty esim. Vpl. Pyhäjärven historiassa, näissä lehtikirjoituksissa on toisen- lainen "henki", toteaa Arvo Sippola.

Kiitos Arvo Sippola vai- muunnosta ja terveisiä toi- muktelta Alavudelle.

Konnitsan kylä elää

Kylää herätellään henkiin kokoamalla valokuvakirja entisessä kotikylässä asuneista ihmisistä, heidän jälkeläisistään ja heidän elämästään. Kotiseuturekiliijät käyvät yhä kesäisin etsimässä muistoja meneestä vastaista samalla tunneisteitään. Kaksi linja-autokuormaa on ensi kesänäkän lähdyssä matkaan.

Perheet ja suvut heräävät

Suku- ja perhesiteet ohenivat ja jopa katkesivat evakkoilla ja sen jälkeen työtä ja toimeentuloa etsittäessä. Mitä me olemme menettäneet aineellisesta ja henkisesti omaisuudestamme ja millä me kaiken olemme menneinä vuosikymmeninä voineet korvata? Jokainen osaa sen itse arvioida.

Tulevat sukupolvet arvostavat

Me toimituskuntana kokamme kylän historiaa ja kuvitamme sitä teiltä entisiltä konnitsalaisilta ja lapsilta, jopa naapureilta saamillamme kuvilla ja kuvateksteillä. Pidäthän huolen siitä, ettei oma perheesi jää pois Konnitsan valokuvakirjasta.

Kulttuuriyössä tarvitaan apuasi

Kysy tuttavaltasi ja naapuriltasi onko hän jo lähettänyt perheensä aineiston ja ennakkotilannut kirjan. Kysy samalla sitä, tunteeko hän jonkun kenties unohduksiin jääneen perheen tai sen jäsenen. Ilmoita siitä allaoleviin osoitteisiin. Ikaalisissa keskustellaan lisää.

Raha ratkaisee

Toimituskunnan tavoitteena on saada valokuvakirja painoon ensi vuonna. Vaikka ennakkotilauksia on tullut runsaasti, puuttuu vielä paljon euroja kirjapainojen ilmoittamista hinnoista. Tunnetaan mahdollisia taloutemme tukijoita, mesenaatteja? Ensimmäisestä kyläkirjasta on toistuvasti pyydetty uutta painosta, ja sekin maksaa.

Yhteyden ottaminen

Sihteeri Ensio Näräinen, Siikinkatu 2 B 14 33710 Tampere (03) 317 5415, 0400-941945, puheenjohtaja Toivo Luukkanen, Karitsankuja 3, 55100 Imatra (05) 4366 963, 040-5229739.

TOIVO LUUKKANEN
KARITSANKUJA 3
55100 IMATRA

Äetsän karjalaisia vuosikokouksessa.

Toiminnan vuosi Äetsän Karjalaisilla

Äetsän Karjalaisen vuosikokous pidettiin 21. helmikuuta 2005 Kinnalan Koukulla Äetsässä.

Vuosikokouksessa käsiteltiin sääntöjen mukaiset asiat. Johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin edelleen Erkki Pärssinen ja varapuheenjohtajaksi valittiin Juha Tanninen. Johtokuntaan tulivat uusina jäseninä Tuija Kaasalainen ja Annikki Salli. Muut jäsenet ovat Matti Ahvonen, Marja Koukku, Leevi Orpana ja Saimi Pärssinen. Sihteerinä jatkaa Marja Koukku ja rahastonhoitajana Keijo Huuhka.

Tilintarkastajiksi valittiin Arvo Pärssinen ja Orjo Pärssinen ja varalle Eila Pärssinen ja Liisa Jokela.

Naistoimikunnan puheenjohtaja on Saimi Pärssinen ja jäseninä Tuula Huuhka, Liisa Jokela, Seija Lehtimäki, Helka Moiso, Elvi Pohjolainen ja Sirkka Saari. Liikuntatoimikunnan puheenjohtaja on Juha Tanninen ja jäsenet ovat Paavo Ampuja, Esko Pohjo-

lainen, Leevi Orpana ja Aulis Rapeli.

Edustajaksi piiriin kevätkokoukseen valittiin Matti Ahvonen ja varalle Esko Pohjolainen ja liiton kokoukseen Erkki Pärssinen ja varalle Esko Pohjolainen.

Vuoden 2004 voimavarat keskittyivät Pyhäjärvi-juhlien järjestämiseen. Juhlat onnistuivat hyvin niin järjestelyjen ja ohjelmien kuin yleisömäärin puolesta. Talkooväkeä juhlien järjestämiseen saatiin omasta seurasta, omasta pitäjästään ja naapuripiiristä yhteensä 80 henkeä. Juhlien eri tilaisuuksien (Muistojen ilta, ilmat, jumalanpalvelus ja pääjuhla) yhteenlaskettu osallistujamäärä oli noin 1200 henkeä. Talkootyön ja hyvien järjestelyjen vuoksi juhlat onnistuivat hyvin myös rahoituksesta.

Lisäksi viime vuonna järjestettiin saunailta Kiimajärvellä, harjoiteltiin kyykkää ja järjestettiin kyykkäiset, johon kutsuttiin mukaan Huitusten ja Vammalan karjalai-

set. Äetsän Karjalaiset osallistuivat aktiivisesti naapuriseurojen yhteistoimintaan sekä piirin tapahtumiin.

Vuoden 2005 toimintasuunnitelman mukaisesti tehtiin tammikuussa teatterimatka Helsinkiin ja samalla tutustuttiin Karjala-taloon. Äetsän vuoro on järjestää ns. kolmen seuran kalakipailut ja pilkkiosuus on jo pidetty helmikuussa Kiimajärvellä. Perinteinen saunailta pidetään elokuussa Aurajärvellä ja mukaan kutsutaan myös naapuriseuroja. Kesän ohjelman kuuluu myös karjalainen lauluilta Kiikoissa.

Lisäksi osallistutaan pitäjänjuhliin, piirin ja liiton tilaisuuksiin sekä Huitusten ja Vammalan Karjalaisen järjestämiin kyykkäisöihin ja hengelliseen iltaan.

Kokouksen jälkeen kuultiin Satakunnan piirin varapuheenjohtaja Reino Äikiän ja piirin aluevastaava Matti Lundénin ajankohtaiskatsaukset.

MARJA KOUKKU

Pyhäkylän koulupiirin kirjahanke etenee

Vammalan seurojen talolla kävi lauantaina 12.3. melkoinen puheensorina kun Pyhäkylän koulupiiriläiset oli kutsuttu koolle päättämään koulupiirikirjan jatkotoiminnasta. Osanottajia tilaisuudessa oli lähes 80. Kokouksen puheenjohtajana toimi Kauko Hinkkanen ja sihteerinä Veikko Niukkanen. Kirjoituskunnan puheenjohtaja Toivo Hinkkanen selosti kuulijoille kirjahankeen etenemistä vuoden 2004 alusta aina kokouspäivään.

Koulupiirin valokuvia on talletettu n. 720 kpl. Lisäksi Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön luvarkistosta löytynee 450 käytökelpoista valokuvaa ja cd-levykeelle talletettuja kuvia on niitäkin lähes 100. Kaikki tähän asti saadut kuvat ja kertomukset on talletettu talokohtaisesti numeroituihin mappeihin, joista jatkotyöstäminen on helppoa.

Mikkelin maakunta-arkistosta hankitut henkikirjat ovat suurena ja välttämättömänä apuna ja asiatietojen pohjana

Kirjoituskuntaan jatkamaan kirjahankeita valittiin jo alusta lähtien mukana olleiden Toivo Hinkkasen, Ir-

ma Karppasen, Seija Jokisen, Antti Kaasalaisen ja Pentti Kiurun lisäksi Aino Pöyhönen, Kauko Hinkkanen, Reini Kukko, Jukka Pusa ja Sirkka Mattila. Tilintarkastajiksi valittiin Matti Santa ja Lauri Kaasalainen ja heidän varamieheikseen Pertti Tikka ja Jukka Harju.

Kirjoituskunta sai valtuudet hankkia kirjan toteuttamiseksi tarjouksia kirjapainoilta sekä ryhtyä myöskin valmistelemaan kirjan ennakkomyyntiä ja rahoitusta. Kirjan ilmestymisvuodeksi on jo aikaisemmin päätetty 2007.

Marjatta Takamaa vas. skannaa Veikko ja Erja Niukkanen valokuvia.

Kokoontumisen yhteydessä valokuvien skannauksesta vastannut Marjatta Takamaa selosti omaan työhön ja mukana olleilla oli myöskin mahdollisuus taltioida kirjoituskunnan käyttöön omista kansioistaan valokuvia.

Tilaisuudessa esittivät Liisa ja Paula Heikkinen laulua, Paula Hoikka kertoi talvisodan päättymisen ajoista Vpl. Pyhäjärvellä. Varoja hankittiin kirjan kustannuksiin myyntipöytien tuotteilla ja arpajaisilla.

REINO ÄIKIÄ

Satakunnan piirin pilkkikilpailut Kauvatsan Sääksjärvellä 27.2.

Harjavallan Karjalaseuran isännöimissä kisoissa 53 pilkkijää nosti jälle kaloja yhteensä 104 kg.

Tulokset:

Naiset: 1) Eini Filppula Eura 4720, 2) Armi Savolainen Hiitola 4660, 3) Marjaana Pajunen Vammala 3460, 4) Hely Lempiäinen Harjavalta 3380, 5) Raija Laaksonen Hiitola 2880, 6) Ritva Myllymaa Kokemäki 1620, 7) Sari Latva - Valkama Hiitola 1300, 8) Helvi Rajamäki Yyteri 920, 9) Aila Kaljunen Hiitola 720, 10) Ritva Sirkesalo Hiitola 500.

Nuoret: 1) Mikko Ojala Kullaa 1520, 2) Aaro Jokiran-

ta Harjavalta 440.

Miehet: 1) Martti Lotsari Vammala 7080, 2) Rauno Pajunen Vammala 6120, 3) Heikki Väinikka Harjavalta 5800, 4) Heikki Rapeli Äetsä 5260, 5) Ilmari Seppä Harjavalta 5100, 6) Leevi Orpana Äetsä 4200, 7) Sulo Lempiäinen Harjavalta 3840, 8) Timo Mäkelä Vammala 3680, 9) Jukka Ojala Kullaa 3240, 10) Kauko Filppula Eura 3060, 11) Kauko Savolainen Hiitola 2720, 12) Pentti Pulkinen Harjavalta 2660, 13) Tarmo Ojala Kullaa 2540, 14) Viljo Ylönen Hiitola 2300, 15) Tauno Teperi Köyliö 2100 (osallistujia 32).

Joukkuekilpailuun osallistui 10 joukkuetta, joista parhaiten menestyi Vammalan Karjalaseura (Pajunen Rauno, Lotsari Martti, Mäkelä Timo ja Marjaana Pajunen yhteistulos 20 340 g. Seuraavina Harjavallan Karjalaseura (Sulo ja Hely Lempiäinen, Heikki Väinikka, Pentti Pulkinen) yhteistulos 15 220 g ja kolmantena Hiitolan Pitäjaseura (Armi ja Kauko Savolainen, Viljo Ylönen ja Raija Laaksonen) yhteistulos 12 560g.

Suurimman kalan sai Ritva Myllymaa Kokemäen Karjalaisista (295g).

Minun Karjalani -piirustuskilpailu

Karjalainen Nuorisoliitto ry on valtakunnallinen lasten ja nuorten kulttuuri- ja harrastusjärjestö, jonka toiminnan tarkoituksena on ylläpitää ja tehdä tunnetuksi karjalaisia kulttuuria.

Liitto järjestää 25-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi Minun Karjalani -piirustuskilpailun. Onko Minun Karjalani maaisma, mummon tekemät lapaset, äidin laittama ruoka vai vaarin kertoma tarina? Onko se laulua, tanssia vai ihan jotakin muuta?

Kilpailusarjat: peruskoulun luokat 1-3, peruskoulun luokat 4-6, peruskoulun luokat 7-9, lukio.

Mukaan voivat osallistua joko kokonaiset koululuokat tai yksittäiset lapset. Kilpailu on kaikille avoin.

Kilpailutyöt tehdään A3-kokoiselle valkoiselle paperille. Tekniikka on vapaa. Sarja, henkilö tiedot ja osallistujan yhteystiedot merkitään piirustuksen kääntö-

Pitkän linjan K-kauppias Pekka Kalmi luopui Loomalla K-Rautian liikkeestä. Hän on ollut monissa Keskon kehittämissuhteissa mukana. (Vanhemmat Helmi ja Jalmari Kalmi Kallenkartanosta).

puolelle. Työt lähetetään 31.5.2005 mennessä osoitteella Karjalainen Nuorisoliitto ry, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Kunakin sarjan parhaat palkitaan. Tulokset julkaistaan Karjalainen Nuorisoliiton 25-vuotisjuhlassa 8.10.2005 Helsingissä sekä liiton www-sivulla www.karjalainen-nuorisoliitto.fi. Palkitulle ilmoitetaan myös henkilökohtaisesti. Palkituista töistä on tarkoitus koota näyttely.

Lisätietoja saa Karjalaisesta Nuorisoliitosta (09) 7288 4630, (09) 7288 4619 tai toimisto@karjalainen-nuorisoliitto.fi

Terveisin
MERVI PIIPPONEN
kulttuuri- ja tiedotussihteeri
Karjalan Liitto
p. (09) 7288 1714
mervi.piipponen@karjalanliitto.fi

Huittisten Karjalaiset

Vuosikokouksessa 1.3. puheenjohtajana toimi Yrjö Inkinen ja sihteerinä seuran sihteeri Merja Inkinen. Reino Äikiän esittämästä toimintakertomuksesta todettiin vuoden 2004 olleen varsin työntäyteisen, sillä seura isännöi elokuussa Sakkolajuhlat Huittisissa. Kolmen seuran tilaisuusina järjestettiin Muistojen ilta Pyhäinpäivän sunnuntaina seurakuntakeskuksessa. Kyykkää pelattiin ja opintopiirejä järjestettiin. Naisjärjestöjen yhteismyyjäisiin myöskin osallistuttiin.

Seuran puheenjohtajaksi

valittiin edelleen Reino Äikiä. Erovuoraiset hallituksen jäsenet Elli Marjamäki, Pauli Paukku ja Vilho Viskari valittiin uudelleen. Uutena jäsenenä valittiin hallitukseen Jukka Naskali. Muut hallituksen jäsenet ovat Paavo Punnari, Merja Inkinen, Jorma Kuronen, Markku Evala, Kristiina Kaasalainen, Maili Hupponen, Taina Pärssinen, Heikki Kiiski.

Tilintarkastajiksi valittiin Maija-Liisa Kalmi ja Juha Lehtinen sekä varalle Pentti Kiuru ja Eeva-Liisa Kortelahi.

Naistoimikunta: Ritva Vis-

kari kokoonkutsujana ja jäsenet Senja Kiuru, Helvi Äikiä, Taina Pärssinen, Marja-Liisa Heinonen, Terhi Parkkari, Elli Marjamäki, Erja Kiiski, Raija Peltola sekä Aira Lähteenmäki.

Kalastustoimikunta: Yrjö Inkinen ja Jorma Kuronen.

Urheilu- ja kyykkätoimikunta: Markku Evala kokoonkutsuja ja jäsenet Yrjö Inkinen, Jorma Kuronen, Vilho Viskari ja Heikki Kiiski.

Seuran tulevaisuustoimikuntaan valittiin: Merja Inkinen kokoonkutsujana ja muut jäsenet: Erja Kiiski, Arja Ojala ja Kristiina Kaasalai-

nen.

Päätettiin osallistua kolmen seuran Vammalan, Äetsän ja Huittisten yhteisiin tapahtumiin samoin piirin ja liiton järjestämiin tilaisuuksiin ja seminaareihin.

Vuoden 2005 aikana seuran toimesta järjestetään myöskin kaksi opintopiiriä.

Huittisten Karjalaiset tulee toimineeksi vuoden aikana 60-vuotta. Juhlaa päätettiin pitää perhepiirissä loka-

kuussa

REINO ÄIKIÄ

Tampereen seudun Vpl. Pyhäjärvikerhon vuosikokous

Tampereen Seudun Vpl. Pyhäjärvikerho piti vuosikokouksensa 13.2.2005 Vanhalla Kirjastotalolla. Vuosikokous aloitettiin pitämällä hiljainen hetki poisnukkuneiden jäsenten muistolle.

Vuosikokouksen puheenjohtajan toimi Kari Sipponen ja sihteerinä Leena Kenttälä. Vuodeksi 2005 kerhon puheenjohtajaksi valittiin edelleen Laila Innanen. Sihteerinä jatkaa Leena Kenttälä, varapuheenjohtajaksi valittiin Pentti Päiväläinen ja taloudenhoitajana jatkaa Helvi Kalttila. Muut johtokunnan jäsenet ovat Kari Sipponen, Irja Siirtonen, Seija Lintula, Marja-Kaisa Linnainmaa ja Kerttu Vesikko, varajäsenet ovat Elsa Kenttälä-Rantaho ja Leevi Hietanen. Emännäksi valittiin Seija Lintula.

Kerho kokoontui joka kuukauden toinen sunnuntai klo 13 Vanhalla Kirjastotalolla. Johtokunta kokoontuu tuntu ennen. Poikkeuksena tekee tänä vuonna toukokuu, jolloin teemme kevätretken Kangasalle Äijälään ym. ja se

Tampereen kerholaisia vuosikokouksessa.

korvaa tarinatuokion. (Retkestä ilmoitamme tarkemmin kevään kuluessa Pyhäjärvillehdessä).

Pyhäjärvijuhlille Ikaalisiin 16.-17.7.2005 otamme osaa.

Kotiseuturetket Pyhäjärvelle kuuluvat myös kesän ohjelmaan. Muulta osin kesän aikana pidämme lomaa.

Syksyksi on suunnitteilla retki Turkuun. Pikkujoulu

vietämme tavan mukana joulukuun alussa, toivon mukana suurella joukolla.

Kokouksista ilmoitamme edellisen kuun Pyhäjärvillehdessä ja Aamulehden muistipalstalla kokousta edeltävänä lauantaina.

Johtokunta toivoo että Pyhäjärveläiset Tampereen seudulta ottaisivat osaa kerhomme toimintaan, ja tulisivat tarinatuokioihimme. Jä-

senyys on ilmainen.

Innokkaasti ja valoisalla mielellä lähдемme uudelle toimintakaudelle.

Kokouksen jälkeen lauloimme Ystävänäpäivän kunniaksi Ystävän laulun ja nautimme makoisat kahvit, sekä pidimme arpajaiset.

JOHTOKUNNAN
PUOLESTA
LAILA

TAPAHTUMAKALENTERI

■ **Nännimäisten sukumatka Pyhäjärvelle 7.-9. heinäkuuta** (Aqua Marie). Tiedustelut Iiris Sillanpää os. Kaasalainen Alastaro puh. 050-5418233.

■ **Tampereen Seudun VPL Pyhäjärvikerho** kokoontuu sunnuntai 10.4.2005. Vanhalla Kirjastotalolla Tarinatuokioon klo 13. Johtokunta kokoontuu klo 12. Kevään retki Kangasalan Äijälään ym. on 22.5.2005. Ilmoittaudu retkelle kokouksessa. Arpajaiset ja kahvit ym. Tervetuloa pyhäjärveläiset ja pyhäjärveläisten ystävät!

■ **Lahten seudun Vpl Pyhäjärvi - kerhon huhtikuun kokous** pidetään torstaina 07.04.2005 klo 13.00 alkaen Ravintola Wanhassa Herrassa, Laaksokatu 17, Lahti. Tervetuloa.

■ **Salitsanrantoisten ja kumppanien Pyhäjärven kevätmatkalle** on vielä muutama paikka jäljellä. Matkaan lähdetään Lahden linja-autoasemalta maanantaina 9.5.2005 klo 09.00. Majoitus Pyhäjärven Lomarannassa Antti Musakalla. Tiistaina käymme kotikyllällä ja keskiviikkona tutustumme Sakkolan, Metsäpirtin ja Raudun maisemiin sekä Taipaleenjokeen. Paluu torstaina 12.5. Äyräpään ja Viipurin kautta Lahteen. Jokohan kaikki Kukkuu Karjalassa? Tiedustelut ja matkan varaukset Antero Pärssiseltä, Kiviniementie 424, 17120 PAIMELA, puh. 03-734 5057, gsm 050-5706575 tai sähköpostitse: antero.parssinen@phnet.fi

■ **Suvannon seudun sukututkimuspiirin kokous** pidetään lauantaina 2.4.2005 klo 14.00-17.00 Helsingissä Karjalatalon Galleria-salissa. Järjestelyvastuu rautaluisilla. Raudun kirjallisuuden esittely pääaiheena. Mennäänä pyhäjärveläiset joukolla mukaan.

■ **Metsäpirtti Seura ry kutsuu kaikki Taipaleessa ja muualla Metsäpirtissä** sotien aikana taistelleet, myös lotat, yhteiseen tapaamiseen lauantaina 16.4.2005 alkaen klo 13.00, Karjalatalon Laatokka-saliin os. Helsinki Käpylänkuja 1. Kahvituksen ohella muisteluja ja tarinoita. Tervetuloa!

■ **Karjalaa elävissä kuvissa - Hyvien muistojen ilta** to 21.4.2005 klo 18 Kampin palvelukeskuksen juhlasalissa, (os. Salomonkatu 21, Helsinki). Katkelmat vanhoista elokuvista, elokuvaneuvos Kari Uusitalon kiinnostava selostus ja Huijelijä-kuoron kauniit laulut luovat viihtyisän tilaisuuden. Arpojen, kirjojen ym. myynti alkaa klo 17. Vapaa pääsy Tervetuloa! Järj. Uudenmaan Karjalaisseurojen Piirin Kulttuuritoimikunta

vpl. Pyhäjärvi

Tilauslomake uusille Vpl Pyhäjärvi-lehden tilaajille

(Tätä lomaketta voivat käyttää ainoastaan kokonaan uudet tilaajat.)

Tilushinta 20 euroa/vuosi

Tilaaajan nimi _____

Osoite _____

Laskutusosoite, jos se on eri kuin tilaaajan osoite _____

Lomake lähetetään Vpl Pyhäjärvi-lehden taloudenhoitajalle Reino Äikiälle os. 32700 Huittinen.

Lehtemme postituksesta

Vpl. Pyhäjärvi-lehti kuuluu Postin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan ns. kolmen arkipäivän jakeluun. Tämä tarkoittaa sitä, että kun lehtemme pääsääntöisesti postitetaan torstaina, viimeistään tiistaina sen tulee olla lukijoilla.

Mikäli jakelu poikkeaa tästä, pyydämme ottamaan yhteyttä Reino Äikiään, puh. 02-566 213.

Pyhäjärvijuhlat

Ikaalisissa

16.-17.7.2005

vpl. Pyhäjärvi

Lehtemme huhtikuun numero tehdään 21.4.2005.

Tähän lehteen tarkoitettu aineisto on oltava toimituksessa 11.4.2005 mennessä.

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija:
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

Vastaava toimittaja
Erkki Pärssinen
38300 Kiikka
puh. (03) 513 5150

Salme Rintala
Korkeamäenkatu 26 A 26
37100 Nokia
puh. (03) 341 0551

Reino Äikiä
Nokkamäentie 256
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213

VPL.PYHÄJÄRVI-SÄÄTIÖ

Toimituksen osoite:
Reino Äikiä
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213
matkapuh. 040 769 5775
fax (02) 566 218
e-mail: reino.aikia@esnet.fi

Sivunvalmistus:
Oy Tyrvään Sanomat
Painopaikka:
Satukunnan Painotoue Oy,
Kokemäki